

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՐՓԱ-ՍԵՎԱՆ»

Բաց բաժնետիրական ընկերություն

2016թ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

N50006-1y 27.04.2017թ.

0012, ք. Երևան, Վ. Վաղարշյան 20, հեռ.(012) 21-11-11, e-mail: info@arpa-sevan.am

Տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը

հասարակ անվանական բաժնետոմսեր

Արժեթղթերի քանակը

20452 հատ

Արժեթղթերի անվանական արժեքը

2500 դրամ

«Մենք ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների տարեկան զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է ընկերության ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները և զարգացումը և ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որի հետ առնչվել կամ առնչվում է ընկերությունը»:

Պատասխանատու անձինք՝

Պարոտյան Համբարյան

Սեդրա Փարսյան

Զորիկ Վարդանյան

 գլխավոր տնօրեն

 գլխավոր հաշվապահ

 խորհրդի անդամ

**«ԱՐՓԱ-ՍԵՎԱՆ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**2016Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՀԱՄԱԽՍԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

ԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Արվա-Սևան» ԲԲԸ-ի քաժնետերերին

Կարծիք

Մենք առաջիտի ենք ենթարկել «Արվա-Սևան» ԲԲԸ-ի (Ընկերություն) կից ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2016թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև ադ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք առաջիտն իրականացրել ենք առաջիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Առաջիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների առաջիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԵՄՍ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԵՍ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան առաջիտրական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Առանցքային առաջիտրական հարցեր

Առանցքային առաջիտրական հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն՝ առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների առաջիտի ընթացքում: Մենք որոշել ենք, որ առկա չեն առանցքային առաջիտրական հարցեր, որոնք անհրաժեշտ էր ներկայացնել:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հնկերությունը լուծարելու կամ Հնկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամուտք են կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հնկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտքությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում

ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության սկզբունքի կիրառումը:

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ղեկավարությունը, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Ղեկավարությանը նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նյանց սուսկկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Թաթուլ Մովսիսյան
Գլխավոր տնօրեն

Սասուն Շանազարյան
Առաջադրանքի ղեկավար

7 ապրիլի, 2017թ.,
ք.Երևան, Պ.Սևակ 8

Միլիոն ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31/12/16	31/12/15
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	8	2,494,970	2,702,388
Ոչ նյութական ակտիվներ		3,847	4,500
Փոխառություններ	9	732,916	654,847
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		3,231,733	3,361,735
Պաշարներ	10	381,386	334,335
Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար		50,571	500,273
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	11	798,338	871,765
Շահութահարկի կանխավճար		844	17,649
Կանխավճար հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	18	4,478	391
Փոխառություններ	9	60,137	53,616
Դրամական միջոցներ	12	210,729	169,271
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	13	83,719	81,951
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		1,590,202	2,029,251
Ընդամենը ակտիվներ		4,821,935	5,390,986
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կանոնադրական կապիտալ	14	51,130	51,130
Զրաշխված շահույթ	14	3,844,185	3,769,665
Պահուստային կապիտալ	14	60,580	60,580
Ընդամենը սեփական կապիտալ		3,955,895	3,881,375
Վարկեր	15	52,470	76,021
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	25	72,808	44,297
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		125,278	120,318
Վարկեր	15	102,114	464,811
Փոխառություններ	16	29,000	28,321
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	18,387	51,317
Կանխավճար ծառայությունների համար		309,377	499,962
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		21,974	-
Այլ հարկերի և պարտավճարների գծով պարտավորություն	18	17,323	89,491
Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	19	93,923	123,607
Շահարաժնի գծով պարտավորություն	20	128,999	82,832
Բելումությունների վերաբերող շնորհներ		1	1
Այլ պարտավորություններ	21	19,664	48,951
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		740,762	1,389,293
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		4,821,935	5,390,986

Գլխավոր տնօրեն
Գլխավոր հաշվապահ

Պ.Հակոբյան
Ս.Փարսյան

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
համախմբված հաշվետվություն
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

000 դրամ	Ծանոթ.	2016	2015
Շարունակական գործունեությունից շահույթ (վնաս)			
Հասույթ	22	3,736,264	2,965,544
Վաճառքի ինքնարժեք	22	(3,306,281)	(2,623,510)
Համախառն շահույթ		429,983	342,034
Իրացման ծախսեր		(90)	(160)
Վարչական ծախսեր		(186,999)	(209,359)
Այլ եկամուտներ (ծախսեր)	23	(19,876)	(59,940)
Գործառնական շահույթ		223,018	72,575
Ֆինանսական եկամուտներ	24	75,746	84,665
Ֆինանսական ծախսեր	24	(51,029)	(81,064)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		824	2,235
Շահույթ մինչև հարկումը		248,559	78,411
Շահութահարկի գծով ծախս	25	(52,685)	(27,737)
Զուտ շահույթ		195,874	50,674
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		195,874	50,674
որից մայր կազմակերպության սեփականատերերին		195,874	50,674
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	26	9.58	2.48
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուսրացված շահույթ	26	9.58	2.48

[Handwritten signature]
[Handwritten initials]

Պ.Հակոբյան

Ս.Փարսյան

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

000 դրամ	Ծանոթ	Կանոնա- դրական կապիտալ	Չբաշխ- ված շահույթ	Պահուս- տային կապիտալ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014	14	51,130	4,198,429	60,580	4,310,139
Զուտ շահույթ		-	50,674	-	50,674
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-	-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինան- սական արդյունք՝ առանց հարկերի		-	50,674	-	50,674
Շահաբաժին		-	(105,000)	-	(105,000)
Ֆինանսական գործիքների սկզբնական չափումից վնաս		-	(374,438)	-	(374,438)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015		51,130	3,769,665	60,580	3,881,375
Զուտ շահույթ		-	195,874	-	195,874
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-	-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինան- սական արդյունք՝ առանց հարկերի		-	195,874	-	195,874
Շահաբաժին		-	(80,000)	-	(80,000)
Ֆինանսական գործիքների սկզբնական չափումից վնաս		-	(41,354)	-	(41,354)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016		51,130	3,844,185	60,580	3,955,895

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

Պ.Հակոբյան

Ս.Փարսյան

Միլիոն դրամ	Ծանոթ.	2016	2015
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր վաճառքներից		4,369,585	4,727,713
այլ գործունեությունից		1,291	40,161
նյութերի, ապրանքների ձեռք բերումից		(1,101,445)	(1,171,014)
աշխատանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից		(1,153,890)	(967,666)
վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից		(757,966)	(787,161)
շահութահարկ		(24,860)	(103,004)
այլ հարկեր, պարտադիր վճարներ	18	(432,229)	(365,794)
Այլ		(276,011)	(311,797)
Գործառնական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		624,475	1,061,438
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
հիմնական միջոցների վաճառքից		4,060	8,135
սյրված փոխառությունների մարումից	9	53,821	398,863
տուրկոսների ստացումից		-	14,162
հիմնական միջոցների ձեռքբերումից		(99,094)	(197,273)
փոխառությունների տրամադրումից	9	(74,076)	(611,942)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		(115,289)	(388,055)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
վարկերի և փոխառությունների ստացումից	15	498,291	501,528
վարկերի և փոխառությունների մարումից	15	(890,062)	(821,051)
շահաբաժինների վճարումից	20	(33,883)	(153,109)
տուրկոսների վճարումից	24	(40,230)	(81,165)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		(465,884)	(553,797)
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր		43,302	119,586
ալտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ		(244)	428
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի		167,671	49,257
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի		210,729	169,271

(Handwritten signature)

Պ.Հակոբյան

Ս.Փարսյան

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

«Արփա-Սևան» ԲԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 1969թ. որպես «ԱրփաՍևանՇին» շինարարական կազմակերպություն: 1995թ.-ին վերակազմավորվել է որպես «Արփա-Սևան» ՓԲԸ, իսկ 1998թ.-ին՝ «Արփա-Սևան» ԲԲԸ:

Ընկերությունը ունի մեկ դուստր ընկերություն՝ «Արփա-Սևան նախագիծ» ՓԲԸ (100% բաժնեմաս), չունի ասոցիացված կազմակերպություններ և համատեղ վերահսկվող միավորներ: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ընդգրկում են Ընկերությունը և իր դուստր ընկերությունը:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակները՝

- ջրանցքների և ոռոգման համակարգերի կառուցում և կապիտալ հիմնանորոգում,
- ստորգետնյա կառույցների շինարարություն,
- հորատման և պայթեցման աշխատանքներ:

Աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2016թ. 380 անձ է, իսկ 2015թ.՝ 336:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Վ.Վաղարշյան 20, որտեղ տեղակայված է Ընկերության վարչական գրասենյակը: Ավտոտրանսպորտային ծառայությունը և կենտրոնական պահեստը գտնվում են ք.Երևան, Արտաշիսյան 105 և Արտաշիսյան 106 հասցեներում: Շինարարական աշխատանքները հիմնականում իրականացվել են Վայոց Ձորի, Մյունիքի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի և Տավուշի մարզերում:

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է, որն ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք: Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրվել են ղիտորդ խորհուրդ և վերստուգող հանձնաժողով: Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է գլխավոր տնօրենը:

Բաժնետերեր	Բաժնետոմսերի	Չայների տեսակարար
	քանակ	կշիռը (%)
Ընդամենը, այդ թվում	20,452	100
Հակոբ Հակոբյան	11,286	55.18
Կարինե Նավասարդյան	2,673	13.07

2. ՖՀՄՄ-ներին համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՄՄ) համապատասխան:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը**4.1. Զափման հիմունքները**

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի ղիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

4.2. Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ա) ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Ընկերությունը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ձանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառնության վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով ուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Ընկերությունը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հոդվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անիրագործելի է:

4.3. Համախմբման հիմունքներ**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակը**

Ընկերությունը համախմբում է բոլոր դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք գործում են ինչպես ՀՀ-ում, այնպես էլ արտերկրում:

Դուստր է այն կազմակերպությունը, որը վերահսկվում է Ընկերության կողմից: Ընկերությունը վերահսկողություն ունի ներդրման օբյեկտի (դուստր կազմակերպության) նկատմամբ, երբ ներդրման օբյեկտում իր ներգրավվածության արդյունքում նա ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ներդրման օբյեկտի նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն:

Համախմբման քննադատական

Ընկերությունը պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ՝ միանման գործարքների և նույն հանգամանքներում տեղի ունեցող այլ դեպքերի համար օգտագործելով հաշվապահական հաշվառման միօրինակ քաղաքականություն:

Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է նրա նկատմամբ Ընկերության (մայր կազմակերպության) կողմից վերահսկողություն ձեռք բերելու ամսաթվից և դադարում է՝ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ ներդրողի (մայր կազմակերպության) վերահսկողությունը կորցնելուն պես: Դուստր կազմակերպության եկամուտներն ու ծախսերը հիմնված են լինում ակտիվների և պարտավորությունների՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ձանաչված արժեքների վրա:

Չվերահսկող բաժնեմասերը համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են սեփական կապիտալում՝ մայր կազմակերպության սեփականատերերի սեփական կապիտալից առանձին:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Ընկերության և դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբվում են տող առ տող՝ գումարելով ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամուտների և ծախսերի համապատասխան հոդվածները:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Որպեսզի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնեն ֆինանսական տեղեկատվություն խմբի, որպես մեկ կազմակերպության համար, կատարվում են հետևյալ քայլերը՝

- ա) համախմբվում են մայր կազմակերպության և դուստր կազմակերպությունների ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամուտների, ծախսերի և դրամական հոսքերի նմանատիպ հոդվածները.
- բ) հաշվանցվում է (բացառվում է) յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպությունում մայր կազմակերպության ներդրման հաշվեկշռային արժեքը և յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպության սեփական կապիտալում մայր կազմակերպության բաժինը.
- գ) ամբողջությամբ բացառվում են ներխմբային ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալը, եկամուտը, ծախսերը և դրամական հոսքերը, որոնք վերաբերում են խմբում ընդգրկված կազմակերպությունների միջև գործարքներին (ներխմբային գործարքներից առաջացող շահույթը կամ վնասը, որը ճանաչվել է ակտիվներում, օրինակ, պաշարներում և հիմնական միջոցներում, բացառվում է ամբողջությամբ):

4.4. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) բաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր), որի սկզբնական արժեքը հիմնական միջոցի ամբողջ արժեքում էական է, կամ ունի տնտեսական օգուտների սպառման նշանակալիորեն տարբեր մոդել, կամ ունի նշանակալիորեն տարբեր օգտակար ծառայություն, հաշվառվում է որպես առանձին միավոր:

Ընկերությունը հիմնական միջոցի միավորի սկզբնավորման արժեքը բաշխում է ըստ դրա հիմնական բաղադրիչների: Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները առանձնացնելուց հետո հիմնական միջոցի միավորի մնացած մասը ևս հաշվառվում է որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ (հիմնական միջոցի միավորի մնացորդային հիմնական բաղադրիչ): Որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ առանձին հաշվառվում է նաև հիմնական միջոցի միավորի անսարքությունների առկայության վերաբերյալ կանոնավոր լայնածավալ ստուգումների իրականացման ծախսումները (արժեքը), ինչպես նաև հիմնական միջոցի միավորի կանոնավոր լայնածավալ կապիտալ վերանորոգումների ծախսումները (արժեքը):

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Չափումը ճանաչման պահին

Հիմնական միջոցի միավորը, որը կարող է ճանաչվել որպես ակտիվ, պետք է չափվի իր սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ վճարման գնի համարժեքն է: Երբ վճարումը վճարման նորմալ պայմաններով նախատեսված ժամկետից հետաձգվում է, անհապաղ վճարման գնի համարժեքի և ընդհանուր վճարումների տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս՝ հետաձգված ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ եթե նշված տոկոսային ծախսումը կապիտալացվում է:

Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխ-հատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային գեղջերը և արտոնությունները հանվում են:

Չափումը ճանաչումից հետո

Հիմնական միջոցի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները.

- ա) Ընկերության կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Ընկերությունը հիմնական միջոցների խմբերի նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծառայությունները.

Շենքեր	40-60 տարի
Կառուցվածքներ	20-40 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5-10 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	6-11 տարի
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ	5-7 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5 տարի

Հողամասը ունի անսափմանափակ օգտակար ծառայություն, հետևաբար դրա համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է՝ ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու (կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու) և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հետագա ծախսումները

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի մի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Հիմնական միջոցների փոխարինվող մասերը ենթակա են ապաճանաչման: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապաճանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապաճանաչվի, երբ՝

- ա) այն օտարվում է, կամ
- բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

4.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հետազոտության փուլ

Հետազոտությունից (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվները չեն ճանաչվում: Հետազոտության (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլի) ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ներստեղծված գուղվիլը չպետք է ճանաչվի որպես ակտիվ:

Ներստեղծված մակնիշները, հրապարակումների անունները, հաճախորդների ցուցակները և ըստ էության նմանատիպ միավորները չպետք է ճանաչվեն որպես ոչ նյութական ակտիվներ:

Մշակման փուլ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Մշակումից (կամ ծրագրի մշակման փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը կարող է ցուցադրել ստորև բերվածն ամբողջությամբ՝

ա) ոչ նյութական ակտիվը այնպիսի ավարտուն վիճակի հասցնելու տեխնիկական իրագործելիությունը, որ այն մատչելի լինի օգտագործման կամ վաճառքի համար,

բ) ոչ նյութական ակտիվը ավարտին հասցնելու և այն օգտագործելու կամ վաճառելու իր մտադրությունը,

գ) ոչ նյութական ակտիվը օգտագործելու կամ վաճառելու իր կարողությունը,

դ) այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվն առաջացնելու հնարավոր ապագա տնտեսական օգուտներ: Ի թիվս այլոց, Ընկերությունը պետք է ցուցադրի ոչ նյութական ակտիվի միջոցով ստեղծվող արդյունքի կամ հենց այդ ոչ նյութական ակտիվի համար շուկայի առկայությունը, կամ, եթե ակտիվը օգտագործվելու է Ընկերության ներսում, ապա ոչ նյութական ակտիվի օգտակարությունը,

ե) մշակումն ավարտին հասցնելու և ոչ նյութական ակտիվն օգտագործելու կամ վաճառելու համար անհրաժեշտ համապատասխան տեխնիկական, ֆինանսական և այլ միջոցների առկայությունը,

զ) ոչ նյութական ակտիվին մշակման ընթացքում վերագրելի ծախսումները արժանահավատորեն չափելու իր կարողությունը:

Չափումը ճանաչման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

(ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը՝ առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանելուց հետո.

(բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից ելնելով.

- Համակարգչային ծրագիր 5 տարի
- Լիցենզիաներ Լիցենզիայի գործողության ժամկետ

Ոչ նյութական ակտիվի մնացորդային արժեքը գնահատվում է զրո, իսկ ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդն է գծային մեթոդը:

4.6. Ակտիվների արժեզրկում

Սույն պարագրաֆի դրույթները վերաբերում են հիմնական միջոցներին, ոչ նյութական ակտիվներին:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Ընկերությունը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Ընկերությունը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորուստ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորուստի ճանաչումից հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձմանը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը ճանաչելուց հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

4.7. Պաշարներ

Սկզբնական չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են Հնկերությանը ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղջերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները վերամշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապուրդի հետևանքով: Չբաշխված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չչափվեն ինքնարժեքից բարձր:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Փոփոխություն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ այլ ծախսումները ներառվում են միայն այն չափով, որ չափով դրանք կատարվել են՝ պաշարները ներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չներառվող և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումների օրինակներ են՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերաձախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Երբ պաշարները ձեռք են բերվում հետաձգված մարման ժամկետով, ապա վճարման նորմալ պայմաններում ձեռքբերման գնի և վճարված գումարի տարբերությունը, ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս ֆինանսավորման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Պաշարների ինքնարժեքում փոխառության ծախսումների՝ կապիտալացման մոտեցումները ներկայացված են համապատասխան բաժնում:

Ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները

Պաշարների ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները՝ ստանդարտ ծախսումների մեթոդը կամ մանրածախ մեթոդը, կարող են օգտագործվել նպատակահարմարությունից ելնելով, եթե արդյունքները մոտավորապես հավասար են ինքնարժեքին:

Ստանդարտ ծախսումները հաշվի են առնում հումքի և նյութերի, աշխատուժի, արդյունավետության և հզորության նորմալ մակարդակը: Դրանք պարբերաբար վերլուծվում են և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայվում են՝ արդի պայմաններից ելնելով:

Ինքնարժեքի բանաձևեր

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «Առաջին մուտք՝ առաջին ելք» (ՖԻՖՈ) բանաձևով:

Հետագա չափում

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը իջեցվում է մինչև իրացման գուտ արժեքի մակարդակ՝ ըստ տեսակների հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Պաշարների ինքնարժեքի ցանկացած իջեցման գումար՝ մինչև իրացման գուտ արժեք, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը:

Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որը առաջացել է իրացման գուտ արժեքի աճից, ճանաչվում են որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

Ոչ իրացվելի պաշարները դուրս են գրվում իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Ոչ իրացվելի են այն պաշարները, որոնք չեն իրացվել կամ օգտագործվել հաշվեկշռում հաշվառելուց 12 ամսվա ընթացքում և որոնք հավանական է, որ որևէ այլ ձևով չեն օգտագործվի՝ կապված դրանց բարոյական հնացման, որակի վատացման և այլ պատճառներով:

4.8. Ֆինանսական ակտիվներ

Հանաչում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչում է, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներն են՝

- ֆինանսական ակտիվ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի չափում

Առևտրական դեբիտորական պարտքերը վերագրվում են «Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» խմբին:

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ զեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է հայտանիշ, որը ցույց է տալիս, որ իր առանձին դեբիտորական պարտքը կամ դեբիտորական պարտքերի խումբը (պորտֆելը) կարող է արժեզրկված լինել:

Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր արժեզրկման (անհավաքագրելիության) հայտանիշները ներառում են՝

ա) դեբիտորական պարտքերի հավաքագրման նախկին փորձի վերլուծությունը, որը ցույց է տալիս, որ դեբիտորական պարտքերի անվանական գումարը չի հավաքագրվելու,

բ) պարտապանի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.

բ) պայմանագրի փաստացի խախտումը, օրինակ, գումարների չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

գ) պարտապանին նրա ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված արտոնյալ պայմանների տրամադրումը.

դ) նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում այդ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից (անհավաքագրելիությունից) կորստի ճանաչումը:

Կորստի գումարն իրենից ներկայացնում է դեբիտորական պարտքերի անվանական գումարի և դրանց մարման գնահատված գումարի զեղչված արժեքի միջև տարբերությունը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքի նվազեցման համար օգտագործվում է պահուստի հաշիվ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկումից (անհավաքագրելիությունից) կորուստը նվազում է, և այդ նվազումն օբյեկտիվորեն կարելի է կապել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքի հետ (օրինակ՝ դեբիտորական պարտքերի հավաքագրման կամ պարտապանի վճարունակության բարելավում), ապա դեբիտորական պարտքերի արժեքի իջեցումը հակադարձվում է: Հակադարձումը չպետք է հանգեցնի դեբիտորական պարտքերի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը կգերազանցեր այն արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ դեբիտորական պարտքերի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկումը ճանաչված չլիներ: Հակադարձումը ևս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Դեբիտորական պարտքը դուրս է գրվում հաշվեկշռից այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Ընկերությունը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրա-

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

վունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը) լրանում է կամ Ընկերությունը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Տրված փոխառությունների չափում

Տրված փոխառությունները վերագրվում են «Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» խմբին:

Տրված փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով տրված ժամկետային փոխառության գեղջումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (վնասը) ճանաչվում է

- սեփական կապիտալում, եթե ֆինանսական ակտիվը բաժնետերերի ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական ակտիվը այլ կողմերի գծով է:

Զեղչումը կատարվում է շուկայական տոկոսադրույքներով:

Ֆիքսված մարման ժամկետով տրված փոխառությունների հետագա չափումը կատարվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Մնացած այլ տրված փոխառությունները չափվում են սկզբնական արժեքով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները դրամարկղում դրամական միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները:

Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար, ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են Ընկերության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը և, որպես բաղադրիչ, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներառվում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

4.9. Բաժնային գործիքներ

Որպես պարտավորություն կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը Ընկերության կողմից թողարկված պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են կա'մ որպես ֆինանսական պարտավորություններ, կա'մ էլ որպես սեփական կապիտալ՝ պայմանագրային համաձայնության բովանդակությանը և ֆինանսական պարտավորության ու բաժնային գործիքի սահմանումներին համապատասխան:

Բաժնային գործիքը պայմանագիր է, որը հավաստում է կազմակերպության՝ բոլոր պարտավորությունները հանելուց հետո մնացած ակտիվների բաժնի նկատմամբ իրավունք: Ընկերության կողմից թողարկված բաժնային գործիքները ճանաչվում են ստացված մուտքերի հիման վրա՝ հանած թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Ընկերության սեփական բաժնային գործիքների հետգնումը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ որպես վերջինիս նվազեցում: Ընկերության սեփական բաժնային գործիքների գնման, վաճառքի, թողարկման կամ մարման գծով շահույթում կամ վնասում որևէ օգուտ կամ կորուստ չի ճանաչվում:

4.10. Ֆինանսական պարտավորություններ

Հանաչում

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Դասակարգում

Ֆինանսական պարտավորության կատեգորիաներն են՝

- ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերի չափում

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը վերագրվում են «Այլ ֆինանսական պարտավորություններ» խմբին:

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է գեղչված արժեքով:

Կրեդիտորական պարտքը դուրս է գրվում հաշվեկշռից այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը):

Ստացված վարկերի և փոխառությունների չափում

Ստացված վարկերը և փոխառությունները վերագրվում են «Այլ ֆինանսական պարտավորություններ» խմբին:

Ստացված վարկը և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով ստացված ժամկետային փոխառության գեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (օգուտը) ճանաչվում է

- որպես սեփական կապիտալի այլ տարր, եթե ֆինանսական պարտավորությունը բաժնետերերի ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական պարտավորությունը այլ կողմերի գծով է:

Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.11. Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

տարբերությունը որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՖՀՄՄ-ներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդը)՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Ընկերությունը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը Ընկերությունը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք: Ընդ որում այդ հաշվարկներում ներառվում է նաև պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասը:

4.12. Գործառնական վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության տրված (ստացված) ակտիվները ճանաչվում են վարձատուի հաշվեկշռում:

Գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս (ծախսում) գծային հիմունքով, եթե մեկ այլ սխտեմատիկ հիմունք ավելի լավ չի ներկայացնում ակտիվի օգտագործումից օգուտների ստացման ժամանակային գրաֆիկը:

4.13. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Ձեռչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Ձեռչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4.14. Հասույթ

Չափում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Սովորաբար հատուցումը ունի դրամական միջոցների կամ դրամական միջոցների համարժեքի տեսք, իսկ հասույթը՝ ստացված կամ ստացվելիք դրամական միջոցների կամ դրանց համարժեքների գումարն է:

Երբ պայմանավորվածության արդյունքում գործարքը վերածվում է ֆինանսականի, հատուցման իրական արժեքը որոշվում է բոլոր ապագա վճարումների գեղչման հիման վրա՝ կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը: Պայմանական տոկոսադրույքն ավելի հստակ որոշվում է՝

ա) նման վարկունակություն ունեցող թողարկողի նմանատիպ ֆինանսական գործիքի համար գերակշռող դրույթաչափով, կամ՝

բ) տոկոսադրույքով, որը գեղչում է ֆինանսական գործիքի անվանական գումարը՝ այն հասցնելով ապրանքների կամ ծառայությունների ընթացիկ վաճառքի գնին:

Իրական արժեքի և հատուցման անվանական գումարի տարբերությունը ճանաչվում է տոկոսային հասույթ:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը:

բ) Ընկերությունը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում:

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը:

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն:

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Սովորաբար սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը գնորդին համընկնում է սեփականության իրավունքի կամ տիրապետման իրավունքի փոխանցման հետ:

Երբ ապրանքները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը պետք է ճանաչվի որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը:

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն:

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը:

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Տոկոսներ

Տոկոսները ճանաչվում են, երբ՝

ա) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն:

բ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթների գումարը:

Տոկոսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսի մեթոդը:

4.15. Կառուցման պայմանագրեր

Պայմանագրի հասույթը ներառում է՝

ա) պայմանագրով համաձայնեցված հասույթի նախնական գումարը.

բ) պայմանագրային աշխատանքներում փոփոխությունները, վնասապահանջները և խրախուսիչ վճարումները՝

i) այնքանով, որքանով հավանական է, որ դրանք կհանգեցնեն հասույթի.

ii) դրանք հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Պայմանագրի ծախսումները ներառում են՝

ա) այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերաբերում են կոնկրետ պայմանագրին.

բ) այն ծախսումները, որոնք վերագրվում են ընդհանուր պայմանագրի գործունեությանը և կարող են վերագրվել տվյալ պայմանագրին.

գ) այլ ծախսումներ, որոնք, պայմանագրի պայմանների համաձայն, հատուկ գանձվում են պատվիրատուից:

Կոնկրետ պայմանագրին ուղղակիորեն վերաբերող ծախսումներն ընդգրկում են՝

ա) տեղամասերում աշխատողների աշխատանքային ծախսումները, ներառյալ տեղամասերում վերահսկողությունը.

բ) կառուցման աշխատանքների համար օգտագործվող նյութերի ծախսումները.

գ) պայմանագրի կատարման նպատակով օգտագործվող հիմնական միջոցների մաշվածությունը.

դ) հիմնական միջոցները և նյութերը կառուցման տեղամաս և տեղամասից տեղափոխելու ծախսումները.

ե) հիմնական միջոցների վարձակալության ծախսումները,

զ) նախագծման և տեխնիկական օժանդակության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են տվյալ պայմանագրին.

է) թերությունների վերացման և երաշխիքային աշխատանքների կատարման համար գնահատված ծախսումները, ներառյալ սպասվող երաշխիքային ծախսումները.

ը) երրորդ կողմերի վնասապահանջները:

Այն ծախսումները, որոնք վերագրվում են ընդհանուր պայմանագրի գործունեությանը և կարող են վերագրվել կոնկրետ պայմանագրին, ընդգրկում են՝

ա) ապահովագրական վճարները.

բ) նախագծի և տեխնիկական օժանդակության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված չեն կոնկրետ պայմանագրին.

գ) կառուցման վերադիր այլ ծախսումներ:

Այսպիսի ծախսումները բաշխվում են պարբերական և խելամիտ մեթոդներով և հետևողականորեն կիրառվում են բոլոր այն ծախսումների նկատմամբ, որոնք կրում են համանման բնութագրեր: Բաշխումը հիմնված է կառուցման աշխատանքների նորմալ մակարդակի վրա: Կառուցման վերադիր այլ ծախսումներն ընդգրկում են այնպիսի ծախսումներ, ինչպիսիք են կառուցող անձնակազմի աշխատավարձի գծով տվյալների պատրաստման և մշակման ծախսումները: Ծախսումները, որոնք վերագրվում են ընդհանուր պայմանագրի գործունեությանը և կարող են բաշխվել կոնկրետ պայմանագրերին, ընդգրկում են նաև փոխառության ծախսումները:

Ծախսումները, որոնք պայմանագրի պայմանների համաձայն հատուկ գանձվում են պատվիրատուից, կարող են ներառել որոշ ընդհանուր վարչական ծախսումներ, ինչպես նաև մշակման ծախսումներ, որոնց փոխհատուցումը կարգավորվում է պայմանագրի պայմաններով:

Ծախսումները, որոնք չեն կարող վերագրվել պայմանագրի գործունեությանը կամ չեն կարող վերագրվել պայմանագրին, չեն ներառվում կառուցման պայմանագրի ծախսումների մեջ: Այսպիսի ծախսումներն ընդգրկում են՝

ա) ընդհանուր վարչական ծախսումները, որոնց փոխհատուցումը պայմանագրով նախատեսված չէ.

բ) վաճառքի ծախսումները.

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

զ) հետազոտության և մշակման ծախսումները, որոնց փոխհատուցումը պայմանագրով նախատեսված չէ.

դ) տվյալ պայմանագրի կատարման ընթացքում չօգտագործված հիմնական միջոցների մաշվածությունը:

Պայմանագրի ծախսումներն ընգրկում են այն ծախսումները, որոնք վերագրելի են տվյալ պայմանագրի կնքման վերաբերյալ համաձայնություն ստանալու ամսաթվից մինչև պայմանագրի վերջնական ավարտն ընկած ժամանակաշրջանին: Այնուամենայնիվ, ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են տվյալ պայմանագրի հետ և առաջացել են մինչև պայմանագրի կնքման համաձայնություն ստանալը, ևս ներառվում են պայմանագրի ծախսումների մեջ, եթե դրանք հնարավոր է առանձնացնել և արժանահավատորեն չափել, և հավանական է, որ տվյալ պայմանագիրը կկնքվի: Երբ պայմանագրի կնքման համաձայնություն ստանալու հետ կապված ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց առաջացման ժամանակաշրջանում, դրանք չեն ներառվում պայմանագրի ծախսումների մեջ, եթե պայմանագիրը կնքվում է հետագա ժամանակաշրջանում:

Երբ կառուցման պայմանագրի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, պայմանագրի հասույթը և ծախսումները, որոնք կապված են կառուցման պայմանագրի հետ, համապատասխանաբար ճանաչվում են որպես հասույթ և որպես ծախս՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պայմանագրային աշխատանքների ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Կառուցման պայմանագրի ակնկալվող վնասը ճանաչվում է որպես ծախս անմիջապես:

Հաստատագրված գնով պայմանագրի դեպքում կառուցման պայմանագրի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, երբ բավարարվեն ստորև բերված բոլոր պայմանները՝

ա) պայմանագրի ընդհանուր հասույթը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել.

բ) հավանական է, որ պայմանագրի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն.

զ) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և՛ պայմանագրի ավարտման համար անհրաժեշտ ծախսումները, և՛ պայմանագրի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է հստակորեն որոշել և արժանահավատորեն չափել պայմանագրին վերագրվող ծախսումներն այնպես, որ հնարավոր լինի փաստացի կատարված պայմանագրի ծախսումները համեմատել նախորդ գնահատումների հետ:

Ծախսում գումարած պայմանագրի դեպքում կառուցման պայմանագրի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, երբ բավարարվեն ստորև բերված բոլոր պայմանները՝

ա) հավանական է, որ պայմանագրի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն.

բ) տվյալ պայմանագրին վերագրվող ծախսումները՝ անկախ այն հանգամանքից՝ դրանք փոխհատուցվող են, թե ոչ, հնարավոր է հստակորեն որոշել և արժանահավատորեն չափել:

Երբ կառուցման պայմանագրի արդյունքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել՝

ա) հասույթը պետք է ճանաչվի միայն պայմանագրի փաստացի այն ծախսումների չափով, որոնք հավանական է, որ կփոխհատուցվեն.

բ) պայմանագրի ծախսումները պետք է ճանաչվեն որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվել են:

Երբ հավանական է, որ պայմանագրի ծախսումների հանրագումարը կգերազանցի պայմանագրի հասույթի հանրագումարին, ակնկալվող վնասը ճանաչվում է որպես ծախս անմիջապես:

Պայմանագրի աշխատանքների ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրի աշխատանքների ֆիզիկական ավարտվածության աստիճանից ելնելով:

Ավարտվածության տոկոսի մեթոդը կիրառվում է կուտակային հիմունքով՝ յուրաքանչյուր հաշվառման ժամանակաշրջանում պայմանագրի հասույթի և ծախսումների ընթացիկ գնահատումների նկատմամբ:

4.16. Փոխառության ծախսումներ

Հանաչում

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն կապված են որակավորվող ակտիվի ձեռք բերման, կառուցման կամ արտադրության հետ, կապիտալացվում են որպես տվյալ ակտիվին վերագրվող ծախսումների (ինքնարժեքի) մի մաս: Մնացած այլ դեպքերում փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվում (հաշվեցրվում) են:

Կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումներ

Այնքանով, որքանով Ընկերությունը միջոցները բացառապես փոխ է առնում որակավորվող ակտիվ ձեռք բերելու նպատակով, փոխառության ծախսումների գումարը, որը ենթակա է այդ ակտիվի վրա կապիտալացման, Ընկերությունը որոշում է որպես փոխառության փաստացի ծախսումներ, որոնք առաջանում են այդ փոխառությունից տվյալ ժամանակաշրջանում՝ հանած այդ փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումից ստացվող ցանկացած եկամուտ:

Այնքանով, որքանով Ընկերությունը միջոցները փոխ է առնում ընդհանուր նպատակներով և օգտագործում է որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արտադրության) նպատակով, Ընկերությունը կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումների գումարը որոշում է՝ այդ ակտիվի գծով ծախքերի նկատմամբ կիրառելով կապիտալացման դրույքը: Կապիտալացման դրույքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերության չմարված փոխառություններին վերաբերող փոխառության ծախսումների միջին կշռված մեծությունն է, բացառությամբ այն փոխառությունների, որոնք բացառապես կատարվել են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արտադրության) նպատակով: Մի ժամանակաշրջանում կապիտալացված փոխառության ծախսումների գումարը չպետք է գերազանցի այդ ժամանակաշրջանում կատարված փոխառության ծախսումներին:

Կապիտալացման մեկնարկը

Ընկերությունը սկսում է փոխառության ծախսումների կապիտալացումը՝ որպես որակավորվող ակտիվի արժեքի մաս, մեկնարկի ամսաթվին: Կապիտալացման համար մեկնարկի ամսաթիվը այն ամսաթիվն է, երբ Ընկերությունը առաջին անգամ բավարարում է հետևյալ բոլոր պայմանները՝

- ա) ակտիվի համար կատարում է ծախքեր,
- բ) կատարում է փոխառության ծախսումներ, և
- գ) ձեռնարկում է այն աշխատանքները, որոնք անհրաժեշտ են՝ ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար:

Կապիտալացման դադարեցումը

Ընկերությունը դադարեցնում է փոխառության ծախսումների կապիտալացումը, երբ որակավորվող ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար անհրաժեշտ աշխատանքներն ըստ էության կատարված են:

Երբ Ընկերությունը որակավորվող ակտիվի կառուցումն ավարտում է մաս-մաս, և յուրաքանչյուր մաս պատրաստ է օգտագործման, երբ այլ մասերում կառուցումը դեռևս շարունակվում է, փոխառության ծախսումների կապիտալացումը այդ մասի համար դադարեցնում է, երբ այդ մասն իր նախատեսված օգտագործման կամ վաճառքի նպատակով պատրաստելու համար անհրաժեշտ բոլոր աշխատանքներն ըստ էության ավարտված են:

4.17. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխություններին հետևանքներՖունկցիոնալ արժույթ

Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝

- ա) արժույթը՝
 - որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են), և
 - այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները.

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

Սկզբնական ճանաչում

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփռո փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես սփռո փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

	31.12.2016	31.12.2015
	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ
1 ԱՄՆ դոլար	483.94	483.75
1 Եվրո	512.20	528.69
1 Ռուբլի	7.88	6.62

Հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության ներկայացում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը:

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչումը

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են, բացառությամբ՝

- Դրամային հոդվածի հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք կազմում են արտերկրյա ստորաբաժանումում հաշվետու կազմակերպության կատարած գուտ ներդրման մի մասը, կոնկրետ իրավիճակից ելնելով, ճանաչվում են Ընկերության առանձին ֆինանսական հաշվետվությունների կամ արտերկրյա ստորաբաժանման անհատական ֆինանսական հաշվետվությունների շահույթում կամ վնասում: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, երբ արտերկրյա ստորաբաժանումը դուստր կազմակերպություն է, այդպիսի փոխարժեքային տարբերությունները սկզբնապես ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և սեփական կապիտալից վերադասակարգվում են որպես գուտ ներդրման օտարումից շահույթ կամ վնաս:

4.18. Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույթները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույթների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Ընկերությունը կիրառում է 20% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Ընկերությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

(ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընկերությունը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Հաշվանցում

Ընկերությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և՝

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ընկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և՝

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝

I. նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ՝

II. տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվները գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ՝ յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

4.19. Սխալներ

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.20. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.21. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Ընկերությունը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է որևէ ՖՀՄՄ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռեկանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, ճշգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի (օրինակ՝ մեկ այլ ՖՀՄՄ-ի պահանջները բավարարելու նպատակով):

Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվին առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.22. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Ընկերությունը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը դեկլարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

6. Նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ-ների կիրառումը

6.1 Կիրառված՝ նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ-ներ, որոնք էական ազդեցություն չեն ունեցել ֆինանսական հաշվետվությունների վրա

Ստորև ներկայացված նոր ստանդարտները և ստանդարտների փոփոխությունները գործում են 2016թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, սակայն Հիմնադրամի կողմից չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Հիմնադրամի դեկլարության գնահատմամբ հետևյալ փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունեցել իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

- ՖՀՄՄ 14 «Սակագնային կարգավորման հետաձգված հաշիվներ». ստանդարտը ուժի մեջ է մտել 2016թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Ստանդարտը որդեգրած կազմակերպությունները պարտավոր են սակագնային կարգավորման հետաձգված հաշիվները և դրանց շարժը ներկայացնել առանձին տողերով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում: Ստանդարտը պահանջում է բացահայտել սակագնային կարգավորման բնույթն ու ռիսկերը, ինչպես նաև սակագնային կարգավորման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- ՖՀՄՄ 11 «Համատեղ պայմանավորվածություններ». ստանդարտում փոփոխությունը ուժի մեջ է մտել 2016թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Փոփոխությունը վերաբերում է համատեղ գործառնություններում բաժնեմասի ձեռքբերման հաշվառմանը:

- ՀՀՄՄ 16 «Հիմնական միջոցներ» և ՀՀՄՄ 41 «Գյուղատնտեսություն». ստանդարտներում փոփոխությունները ուժի մեջ է մտել 2016թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Փոփոխությունը առանձնացնում է բերքատու բույսերի այլ բիոլոգիկական ակտիվներից, և սահմանում է բերքատու բույսերի հաշվառման առանձնահատկությունները:

- ՀՀՄՄ 16 «Հիմնական միջոցներ» և ՀՀՄՄ 38 «Ոչ նյութական ակտիվներ». փոփոխությունը ուժի մեջ է մտել 2016թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Փոփոխությունը վերաբերում է մաշվածության և ամորտիզացիայի եկամուտների հիման վրա հաշվարկման մեթոդի պարզաբանմանը:

- ՀՀՄՄ 27 «Համախմբված և առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ». փոփոխությունը ուժի մեջ է մտել 2016թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Փոփոխությունը վերաբերում է բաժնեմասնակցության մեթոդի կիրառմանը կազմակերպությունների առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- ՖՀՄՄ 10 «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՄ 28 «Ներդրումներ ստոյգիացված կազմակերպություններում», Փոփոխությունները ուժի մեջ է մտել 2016թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող են կիրառվել հետընթաց: Փոփոխությունները վերաբերում են ներդրողի և իր ստոյգիացված կազմակերպությունների կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև կատարված ակտիվների վաճառքի կամ աջակցության դեպքերի հաշվապահական հաշվառման պարզաբանումներին:

7. Դեռևս չկիրառվող նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ-ները

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ չէին գործում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն ունենան Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Հիմնադրամը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները ուժի մեջ մտնելու օրվանից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

- ՖՀՄՄ 15 «Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից», ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող են կիրառվել հետընթաց: Ստանդարտը սահմանում է համապարփակ շրջանակ որոշելու համար, թե ե՞րբ և ի՞նչ չափով է հասույթը ճանաչվում: Այն փոխարինելու է հասույթի ճանաչման ուղեցույցին, ներառյալ ՀՀՄՄ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՄ 11 «Կառուցման պայմանագրեր» և ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 13 «Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր»:

- ՖՀՄՄ 9 «Ֆինանսական գործիքներ», ստանդարտը ուժի մեջ կմտնի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Ստանդարտը կփոխարինի ՀՀՄՄ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտին: ՖՀՄՄ 9-ի առաջին մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2009թ. նոյեմբերին: Երկրորդ մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2010թ. հոկտեմբերին: Երրորդ մասը, որը վերաբերում է հեջի ընդհանուր հաշվառմանը, հրապարակվեց 2013թ. նոյեմբերին: Ստանդարտի ամբողջական տարբերակը հրապարակվեց 2014թ. հուլիսին:

- ՖՀՄՄ 16 «Վարձակալություն», ստանդարտը ուժի մեջ կմտնի 2019թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Ստանդարտը կփոխարինի ՀՀՄՄ 17 «Վարձակալություն» ստանդարտին: Ստանդարտը սահմանում է, որ հիմնականում բոլոր վարձակալությունները պետք է ճանաչվեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այլևս չի լինելու վարձակալության դասակարգումը ֆինանսականի ու գործառնականի:

ՀՀՄՄ 12 «Շահութահարկեր» ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնի 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Փոփոխությունները վերաբերում են հետաձգված հարկերի հաշվառման, երբ ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով և այդ իրական արժեքը ավելի փոքր է քան ակտիվի հարկային բազան:

ՀՀՄՄ 7 «Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին» ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնի 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Փոփոխությունները վերաբերում են ֆինանսական գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների բացահայտումներին:

8. Հիմնական միջոցներ

Միլիոն դրամ	Շենքեր	Կառուցվածքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հոդամասեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
31 դեկտեմբեր 2015թ.	946,507	49,078	2,581,500	1,248,091	56,549	42,155	483,449	5,407,329
Ավելացում	-	-	44,015	46,223	13,032	6,175	-	109,445
Դուրսգրում	-	-	(13,888)	(35,867)	(2,078)	(923)	-	(52,756)
31 դեկտեմբեր 2016թ.	946,507	49,078	2,611,627	1,258,447	67,503	47,407	483,449	5,464,018
Կուտակված մաշվածություն								
31 դեկտեմբեր 2015թ.	184,915	20,536	1,659,151	760,881	44,952	34,506	-	2,704,941
Տարեկան մաշվածություն	23,359	2,355	167,305	100,052	5,972	5,408	-	304,451
Դուրս գրված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածություն	-	-	(12,495)	(25,121)	(1,911)	(817)	-	(40,344)
31 դեկտեմբեր 2016թ.	208,274	22,891	1,813,961	835,812	49,013	39,097	-	2,969,048
Հաշվեկշռային արժեք								
31 դեկտեմբեր 2015թ.	761,592	28,542	922,349	487,210	11,597	7,649	483,449	2,702,388
31 դեկտեմբեր 2016թ.	738,233	26,187	797,666	422,635	18,490	8,310	483,449	2,494,970

Մաշվածություն

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝		304,451	341,517
• արտադրական նշանակության	22	286,791	321,093
• վարչական նշանակության		17,660	20,424

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ չեն եղել:

Գրավադրում

Վարկային պայմանագրերի շրջանակներում գրավադրված է 708,307 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցներ:

Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի այլ սահմանափակումներ չկան:

Այլ

Դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, սակայն լրիվ մաշված հիմնական միջոցների համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 426,921 հազար դրամ:

Հիմնական միջոցների ձեռք բերման պայմանագրային հանձնառությունները կազմում են 4,831 հազար դրամ:

9. Փոխառություններ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	793,053	708,463
• երկարաժամկետ փոխառություններ, որից՝ <i>կապակցված կողմերի գծով</i>	732,916 <i>671,416</i>	654,847 <i>593,347</i>
• կարճաժամկետ փոխառություններ, որից <i>կապակցված կողմերի գծով</i>	60,137 <i>49,837</i>	53,616 <i>33,026</i>

Փոխառությունները տրամադրվել են տոկոսով և անտոկոս: Սկզբնական ճանաչման պահին փոխառությունները չափվել են իրական արժեքով, սկզբնական ճանաչումից հետո՝ ամորտիզացված արժեքով: Սկզբնական ճանաչման պահին տրված անտոկոս փոխառությունների գումարի գեղջումը (իրական արժեք) իրականացվել է 12% տարեկան տոկոսադրույքով: Զեղչումից առաջացած գուտ արդյունքը ճանաչվել է սեփական կապիտալում, իսկ տոկոսային եկամուտը՝ շահույթ (վնասում) (ծանոթ. 24):

10. Պաշարներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	381,386	334,335
• շինանյութ	187,595	176,175
• վառելանյութ	13,332	7,637
• պահեստամաս	91,950	71,761
• արտադրանք	46,587	47,526
• անավարտ արտադրություն	-	177

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

• ապրանքներ	3,612	755
• այլ նյութեր	36,810	30,304

2016թ. որպես ծախս ճանաչված պաշարների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 948,340 հազար դրամ:

11. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	798,338	871,765
• կատարված շին. աշխատանքներից, որից՝ <i>կապակցված կողմերի գծով</i>	743,392 664,237	795,949 664,237
• պաշարների վաճառքից, որից՝ <i>կապակցված կողմերի գծով</i>	32,125 5,579	53,308 18,688
• գործառնական վարձակալությունից, որից՝ <i>կապակցված կողմերի գծով</i>	16,770 8,062	17,173 10,484
• հիմնական միջոցների վաճառքից	5,715	5,335

12. Դրամական միջոցներ

	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>			<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>		
	<i>ԱՄՆ</i>			<i>ԱՄՆ</i>		
	<i>Եվրո</i>	<i>դոլար</i>	<i>‘000 դրամ</i>	<i>Եվրո</i>	<i>դոլար</i>	<i>‘000 դրամ</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	-	-	210,729	0.45	0.78	169,271
• դրամարկդում	-	-	72,995	-	-	91,558
• բանկում՝ արժույթով	-	-	137,734	-	-	77,712
• բանկում՝ արտարժույթով	-	-	-	0.45	0.78	1

13. Այլ ընթացիկ ակտիվներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	83,719	81,951
• աշխատավարձի գծով կանխավճար	80,430	74,268
• հետաձգված հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ	3,040	7,300
• դեբ. պարտք տուժանքների և փոխհատ-ի գծով	249	336

14. Մեփական կապիտալ

Մեփական կապիտալը (գուտ ակտիվները) ձևավորված է կանոնադրական կապիտալից (թողարկված և տեղաբաշխված (վճարված) կապիտալ), չբաշխված շահույթից (վնասից)՝ ներառյալ հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) ֆինանսական արդյունքը և շահաբաժնի կանխավճարը, պահուստային կապիտալից (հիմնադրամից): Մեփական կապիտալում է ներառվում նաև բաժնետերերին ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպություններին տրված ու ստացված անտոկոս կամ շուկայականից ցածր

տոկոսադրույքով փոխառությունների սկզբնական չափումից առաջացած գուտ արդյունքը (սեփական կապիտալի այլ տարրեր):

Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալը կազմվել է բաժնետերերի ձեռք բերած հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի անվանական արժեքից: Յուրաքանչյուր հասարակ (սովորական) բաժնետոմս տալիս է իր սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջը միևնույն իրավունքներ:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 51,130,000 (հիսունմեկ միլիոն հարյուր երեսուն հազար դրամ) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 20,452 հատ սովորական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 2,500 դրամ: Կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնեմասերը տեղաբաշխված են և լծարված: Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

Գրավադրում

Բանկում գրավադրված է Ընկերության արժեթղթեր՝ հասարակ անվանական բաժնետոմսեր 11,286 /տասնմեկ հազար երկու հարյուր ութսունմեկ/ հատ:

Չբաշխված շահույթ

Ընկերությունն իրավունք ունի տարեկան մեկ անգամ իրականացնել իր շահույթի բաշխում բաժնետերերի միջև: Շահույթի բաշխման մասին որոշումն ընդունվում է ընդհանուր ժողովի կողմից: Բաշխման ենթակա շահույթը բաշխվում է ընկերության բաժնետերերի միջև՝ ըստ ընկերության կանոնադրական կապիտալում նրանց բաժնեմասերի չափերի:

Պահուստային կապիտալ

Ընկերությունում ստեղծվում է պահուստային կապիտալ (հիմնադրամ)՝ ոչ պակաս կանոնադրական կապիտալի 15 տոկոսից: Եթե պահուստային կապիտալը կազմում է կանոնադրությամբ սահմանված չափից ավելի փոքր մեծություն, ապա հատկացումներն այդ կապիտալին կատարվում են շահույթից՝ առնվազն 5 տոկոսի չափով, ինչպես նաև Ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից:

Պահուստային կապիտալն օգտագործվում է Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային կապիտալը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

Ընկերությունը, կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ստեղծել է պահուստային կապիտալ, որը կազմում է 60,580 հազար դրամ: Հաշվետու տարում պահուստային կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

15. Վարկեր

‘000 դրամ	Տոկոսա- դրույք	Մարման ժամկետ	Մնացորդ 31.12.2016թ.	Մնացորդ 31.12.2015թ.
Ընդամենը ընթացիկ վարկեր, այդ թվում՝			102,114	464,811
ՀՀ դրամով վարկեր	14%	12/09/16	-	39,999
ՀՀ դրամով վարկեր	14%	09/09/16	-	30,608
ՀՀ դրամով վարկեր	18%	08/04/16	-	18,918

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՀՀ դրամով վարկեր	18%	13/05/16	-	60,869
ՀՀ դրամով վարկեր	18%	15/03/16	-	50,722
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	11%	28/11/16	-	53,213
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	11%	20/07/16	-	28,975
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	10.5%	27/09/16	-	120,937
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	10.5%	26/03/18	17,725	-
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	10.5%	09/03/18	53,772	-
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	10.5%	25/09/18	22,519	30,952
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	11%	10/07/17	7,259	26,606
Հաշվեգրված տոկոսներ			682	2,814
Երաշխիքի գծով պարտավորություն			157	198
Ընդամենը ոչ ընթացիկ վարկեր, այդ թվում՝			52,470	76,021
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	10.5%	25/09/18	25,334	59,090
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	10.5%	26/03/18	6,972	-
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	10.5%	09/03/18	20,164	-
ԱՄՆ դոլարով վարկեր	11%	10/07/17		16,931

Գրավադրում

Վարկային պայմանագրերի շրջանակներում գրավադրված է 708,307 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև Ընկերության արժեթղթերը՝ հասարակ անվանական բաժնետոմսեր 11,286 /տասնմեկ հազար երկու հարյուր ութսունվեց/ հատ:

16. Փոխառություններ

‘000 դրամ

Ընդամենը, այդ թվում՝

- կարճաժամկետ փոխառություններ, որից՝
կապակցված կողմերի գծով՝

Փոխառությունները ստացվել են անտոկոս:

<i>Մնացորդը 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդը 31.12.2015թ.</i>
29,000	28,321
29,000	28,321
29,000	28,321

17. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

‘000 դրամ

Ընդամենը, այդ թվում՝

- նյութերի ձեռքբերումից
- ծառայությունների ձեռքբերումից
- հիմնական միջոցների ձեռքբերումից

<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
18,387	51,317
3,222	18,845
10,334	27,396
4,831	5,076

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և, որպես կանոն, մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

18. Այլ հարկեր և պարտադիր վճարներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>		<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>	
	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտավորություն</i>	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտավորություն</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	4,478	17,323	391	89,491
• ԱԱՀ	4,135	-	-	57,924
• եկամտային հարկ	-	16,261	-	30,032

19. Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	93,923	123,607
• աշխատավարձի գծով	31,159	48,520
• կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով	62,764	75,087

20. Շահաբաժնի գծով պարտավորություն

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>	<i>Ավելացում</i>	<i>Նվազեցում</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը	82,832	80,142	(33,975)	128,999

Հաշվետու տարում հայտարարվել է 80,000 հազար դրամ շահաբաժին և կատարվել է դուրս գրված 142 հազար դրամ շահաբաժնի վերականգնում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող հայտարարված շահաբաժինը կազմել է 5 հազար դրամ (ծանոթ. 26):

21. Այլ պարտավորություններ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2015թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	19,664	48,951
• պարտքեր աշխատակիցներին՝ ձեռքբերումների գծով	930	-
• պարտքեր աշխատակիցներին՝ գործուղումների գծով	13,635	22,329
• պարտքեր աշխատակիցներին՝ վնասի փոխհատուցման գծով	579	626
• գործառնական վարձակալության գծով	2,540	24,000
• ապահովագրավճարների գծով	1,980	1,936

22. Վաճառքներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>2016թ.</i>			<i>2015թ.</i>		
	<i>Հասույթ</i>	<i>Ինքնարժեք</i>	<i>Շահույթ</i>	<i>Հասույթ</i>	<i>Ինքնարժեք</i>	<i>Շահույթ</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	3,736,264	(3,306,281)	429,983	2,965,544	(2,623,510)	342,034
• շին. աշխատանքների կատարումից	3,313,040	(3,133,441)	179,599	2,531,908	(2,516,951)	14,957
• ծառայությունների	229,527	(2,409)	227,118	305,962	(4,961)	301,001

մատուցումից						
• ապրանքների վաճառքից	193,697	(170,431)	23,266	127,674	(101,598)	26,076

23. Այլ եկամուտներ (ծախսեր)

<i>‘000 դրամ</i>		
Այլ եկամուտներ (ծախսեր) ընդամենը, այդ թվում՝	2016	2015
	(19,876)	(59,940)
• գործառնական վարձակալությունից	60,684	33,497
• ակտիվների օտարումից	17,014	4,806
• անհատույց տրված ակտիվներից	(30,074)	(57,207)
• ՀՄ լուծարումից	(5,365)	(2,473)
• վնասի փոխհատուցումից	(10,860)	(15,413)
• տույժերից, տուգանքներից	(33,726)	(8,233)
• դեբիտորական պարտքերի դուրսգրումից	(11,109)	(16,221)

24. Ֆինանսական եկամուտներ և ֆինանսական ծախսեր

<i>‘000 դրամ</i>		
Ֆինանսական եկամուտներ ընդամենը, այդ թվում՝	2016	2015
	75,746	84,665
• կապակցված կողմերի գծով	71,348	78,175
Ֆինանսական (տոկոսային) ծախսեր ընդամենը, այդ թվում՝	(51,029)	(81,064)
• վարկերի և երաշխիքների գծով	(51,029)	(81,064)

Ֆինանսական եկամուտը տրված անտոկոս և տոկոսով փոխառությունների գծով տոկոսային եկամուտն է: Անտոկոս փոխառությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվել են իրական (զեղչված) արժեքով, սկզբնական ճանաչումից հետո՝ ամորտիզացված արժեքով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը գնահատվել է 12% (ծանոթ. 9):

25. Շահութահարկ

<i>‘000 դրամ</i>		
• շահույթ (վնասում) ճանաչված շահութահարկի գումար, այդ թվում՝	2016	2015
○ ընթացիկ հարկի գծով	(61,673)	(51,804)
○ հետաձգված հարկի գծով	8,988	24,067
• ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված շահութահարկի գումար, այդ թվում՝		
○ հետաձգված հարկի գծով	(37,498)	(77,465)

Արփա-Սևան ԲԲԸ

‘000 դրամ

Հարկի գործող միջին դրույքի և

հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում

	2016	2015
Հարկի կիրառվող դրույք	20%	20%
Շահույթը մինչև հարկումը	248,559	78,411

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ	59,806	180,609
Հարկվող շահույթը	308,365	259,020
Ընթացիկ հարկ	61,673	51,804
Հարկի գործող միջին դրույթը	25%	66%

Հետաձգված հարկ

‘000 դրամ

	Ծանոթ.	31.12.2016		
		Հաշվեկշռա- յին արժեք	Հարկային բազա	(+) Հարկվող ժամանակվոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն
Հիմնական միջոցներ	8	2,494,970	1,732,223	762,747
Տրված փոխառություններ	9	793,053	1,128,998	(335,945)
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուցումների գծով պարտավորություն	19	93,923	31,159	(62,764)
Ընդամենը				364,038
Հարկի դրույթը				20%
Հետաձգված հարկային պարտավորություն				72,808

‘000 դրամ

	Ծանոթ.	31.12.2015		
		Հաշվեկշռա- յին արժեք	Հարկային բազա	(+) Հարկվող ժամանակվոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն
Հիմնական միջոցներ	8	2,702,388	1,062,366	820,011
Տրված փոխառություններ	9	708,463	1,231,901	(523,438)
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուցումների գծով պարտավորություն	19	123,607	48,520	(75,087)
Ընդամենը				221,486
Հարկի դրույթը				20%
Հետաձգված հարկային պարտավորություն				44,297

«Հիմնական միջոցներ» հոդվածում հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է հիմնական միջոցի միավորի՝ իրական արժեքով ներկայացումից և ֆինանսական ու հարկային հաշվառման նպատակներով տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետների կիրառումից:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«Տրված փոխառություններ» հոդվածում նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել անտոկոս փոխառությունների գեղչումից: Ընդ որում՝ փոխառությունների սկզբնական չափման ժամանակ առաջացած հարկային հետևանքը (հետաձգված հարկային ակտիվը) ճանաչվել է սեփական կապիտալում:

«Աշխատավարձի և այլ կաճրաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային գեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

26. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Ընկերությունը ունի միայն սովորական բաժնետոմսեր՝ 20,452 հատ: Նույնացման հետևանք ունեցող ֆինանսական գործիքներ չկան: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նույնացված շահույթները հաշվարկելիս որպես համարիչ օգտագործված գումարը և մայր կազմակերպությանը վերագրվող շահույթը, ինչպես նաև որպես հայտարար օգտագործված սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը և այս հայտարարների համադրումը միմյանց հետ նույնն են, քանի որ Ընկերությունը չունի չվերահսկող բաժնեմաս:

27. Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

<i>000 դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Հասույթ	22	3,736,264	2,965,544
Գործառնական այլ եկամուտներ		77,698	46,921
Պաշարների փոփոխություններ		(47,051)	(37,435)
Օգտագործված հումք և նյութեր		(948,340)	(1,173,221)
Աշխատավարձ և կարճ. այլ հատուցումներ		(737,402)	(816,337)
ՀՄ-ների մաշվածություն		(304,452)	(341,517)
ՈՆԱ-ների ամորտիզացիա		(653)	(317)
Ենթակապալ		(1,145,725)	-
Այլ ծախսեր		(407,322)	(571,063)
Գործառնական շահույթ		223,018	72,575
Ֆինանսական եկամուտներ	24	75,746	84,665
Ֆինանսական ծախսեր	24	(51,029)	(81,064)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		824	2,235
Շահույթը մինչև հարկումը		248,559	78,411
Շահութահարկի գծով ծախս	25	(52,685)	(27,737)
Զուտ շահույթ		195,874	50,674

28. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունը

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական նպատակն է Ընկերության գործառնությունների ֆինանսավորումը: Ընկերությունը ունի տրված փոխառություններ, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը: Ընկերությունը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

Պարտքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) և ներդրումային գործունեության (տրված փոխառություններ) հետ:

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության կողմից: Դեբիտորական պարտքերի գծով իրականացվում է կանոնավոր մոնիտորինգ: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է բոլոր գնորդների համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Հաշվարկները սահմանվում են անցյալում փաստացի կրած վնասների հիման վրա: Պարտքերի համար ապահովություն չի պահանջվում: Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ-ն 2016 թվականի մայիսի 24-ին կնքված երաշխիքի տրման մասին պայմանագրի համաձայն «Արփա-Սևան» ԲԲԸ-ին տրամադրել է 18,807 հազար դրամ երաշխիք՝ Ջրային տնտեսության ԾԻԳ-ի հետ կնքված «Քաղցրաշեն, Ավշար-Այգեվան, Արմաշ, Արագած, Ջրաշեն-Ազատ և Զովք ջրհան կայանների հեռացնող ջրանցքների վերականգնում» թիվ ISEP/NCB/CW-15/001 ծածկագրով պայմանագրի հետերաշխիքային սպասարկման ապահովման համար: Տրամադրված երաշխիքը գործում է մինչև 2017 թվականի մայիսի 30-ը: Տրամադրված երաշխիքի դիմաց գրավադրվել է «Արփա-Սևան» ԲԲԸ-ի բաժնետոմսերը:

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ-ն «Արփա-Սևան» ԲԲԸ-ին տրամադրել է 133,400 հազար դրամի երաշխիքներ Ջրային տնտեսության ԾԻԳ-ի կողմից հայտարարված 20.09.2016թ. մրցույթներին մասնակցելու համար:

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ-ն «Արփա-Սևան» ԲԲԸ-ին տրամադրել է 16,601 հազար դրամի երաշխիք Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կողմից սարքավորումների մատակարարման պայմանագրի կանխավճարի համար: Երաշխիքը գործում է մինչև 2017 թվականի փետրվարի 2-ը:

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ-ն «Արփա-Սևան» ԲԲԸ-ին տրամադրել է 42,746 հազար դրամի հետսպասարկման ժամանակաշրջանի համար երաշխիք ԳՏՏԶ ԾԻԳ-ի ՀՀ մարզերում խմելու և ոռոգման ջրերի մատակարարման պայմանագրերով նախատեսված աշխատանքների համար: Երաշխիքը գործում է մինչև 2017 թվականի սեպտեմբերի 17-ը:

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ-ն (Երաշխավոր) «Արփա-Սևան» (Պրիցիպալ) ԲԲԸ-ի հետ 2016 թվականի հունվարի 18-ին կնքված բանկային երաշխիք տրամադրելու մասին թիվ M22056 լրացուցիչ համաձայնագրով (Կողմերի միջև 24.12.2012թ կնքված թիվ 374870 հիմնական պայմանագրի անբաժանելի մաս), Երաշխավորը ՀՀ Ֆինանսների նախարարությանն (Բենեֆիցիար) տրամադրել է 230,382 հազար դրամ երաշխիք՝ ի ապահովումն «Արփա-Սևան» Թունելի վերականգնման ԾԻԳ-ի և «Արփա-Սևան» ԲԲԸ-ի միջև 13.08.2010թ. կնքված N ԱՇԶԲ-10/34 պետական գնման պայմանագրի շրջանակներում՝ Պրիցիպալին վճարվելիք կանխավճարի: Երաշխիքը գործում է մինչև 2017 թվականի փետրվարի 12-ը:

Իրացվելիության ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Ընկերությունը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը: Ընկերության նպատակն է պահպանել ֆինանսավորման շարունակականության և ճկունության միջև հավասարակշռու-

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

թյունը՝ բանկային օվերդրաֆտների, վարկերի և ապառիկով պաշարների գնման պայմանագրերի օգտագործման միջոցով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հավասար են չգեղջված պայմանագրային վճարումներին, բացառությամբ ստացված անտոկոս փոխառությունների:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղջված պայմանագրային վճարումների վրա:

‘000 դրամ

31.12.2016թ.	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
Վարկեր		102,114	52,470	154,584
ՀՀ դրամ		-	-	-
ԱՄՆ դոլար		101,275	52,470	153,745
Եվրո		-	-	-
Փոխառություններ		29,000	-	29,000
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր		18,387	-	18,387
Շահաբաժինների գծով պարտավորություններ		128,999	-	128,999
Այլ պարտավորություններ		152,884	-	152,884

‘000 դրամ

31.12.2015թ.	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
Վարկեր		464,811	76,021	540,832
ՀՀ դրամ		201,116	-	201,116
ԱՄՆ դոլար		260,683	76,021	336,704
Եվրո		-	-	-
Փոխառություններ		28,321	-	28,321
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր		51,317	-	51,317
Շահաբաժինների գծով պարտավորություններ		82,832	-	82,832
Այլ պարտավորություններ		262,049	-	262,049

Շուկայական ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժույթային ռիսկ, տոկոսադրույթային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժույթային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով վարկերը, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը և վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը: Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկ, հետևյալն են՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո:

Ընկերությունը ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հոդված	USD		EUR		RUB	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Ընթացիկ ակտիվներ						
Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվների համար	-	403,000	-	-	1,251,406	-
Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար	-	-	14,778	-	138,630	1,339,686
Փոխառություններ	-	8,730	-	-	-	-
Դրամական միջոցներ	-	0.8	-	0.5	-	-
Ընթացիկ պարտավորություններ						
Վարկեր	(319,104.08)	(698,409.69)	-	-	-	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Կանխավճար ծառայությունների համար	-	-	-	(556,441)	-	-
Զուտ հաշվեկշիռ	(319,104.08)	(286,678.91)	14,778	(556,440.55)	1,390,036	1,339,686

Ընկերության քաղաքականության համաձայն՝ տարեվերջին արտարժույթով ֆինանսական պարտավորությունների և ակտիվների տարբերության զուտ մնացորդը չպետք է գերազանցի տարվա հասույթի 20%-ը:

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և Ռուբլու փոխարժեքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Ընկերության նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը էական չէ:

	ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)	Եվրոյի փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)	Ռուբլու փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2016թ.	+5%/-5%	(7,721)/7,721	+6%/-6%	(454)/454	+11%/-11%	(1,205)/1,205
2015թ.	+5%/-5%	(6,934)/6,934	+6%/-6%	(17,651)/17,651	+11%/-11%	(976)/976

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույքի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված տոկոսադրույքով են:

Տոկոսադրույքների փոփոխությունների զգայունության վերլուծության շրջանակներում բազիսային միավորներում փոփոխությունների վերաբերյալ ենթադրությունները հիմնված են տվյալ պահին շուկայում դիտարկվող վիճակի հիման վրա, ինչը բնորոշում է նախորդ տարիների հետ համեմատած նշանակալի փոփոխականությունը:

Այլ գնային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժույթային

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

Սեփական կապիտալի կառավարում

Սեփական կապիտալը ներառում է բաժնետերերին վերագրելի կապիտալը՝ այդ թվում բաժնետերերին ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպություններին տրված ու ստացված անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառությունների սկզբնական չափումից առաջացած գուտ արդյունքը (ծանոթ. 14):

Սեփական կապիտալի կառավարման հիմնական նպատակն է սեփական կապիտալի վարկունակության կայունության և ֆինանսական ցուցանիշների համապատասխան մակարդակի պահպանումն է՝ Ընկերության գործունեության աջակցության և բաժնետերերի շահույթը մաքսիմալացնելու նպատակով:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների փոփոխություններին համապատասխան: Ընկերության սեփական կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ կարգավորելու նպատակով Ընկերությունը սահմանում է վճարվող շահաբաժինների գումարը կամ կարող է թողարկել նոր բաժնետոմսեր:

29. Կապակցված կողմերի բացահայտումներԿապակցված կողմերի փոխհարաբերությունների բնույթը

Անվանումը	Բնույթը
Վերահսկող	Հակոբ Հակոբյան՝ խոշոր բաժնետեր (55.18%)
Դուստր կազմակերպություն	«Արփա-Սևան նախագիծ» ՓԲԸ՝ 100% բաժնեմասով

Կապակցված կողմերի հետ գործարքներԴուստր կազմակերպություն

‘000 դրամ	Դերիտորական պարտքեր գործառնական վարձակալության գծով	Ստացված կանխավճար վարձակալության գծով
Մնացորդ 31.12.2015թ.	-	-
Ավելացում	2,400	2,200
Նվազեցում	2,400	2,200
Մնացորդ 31.12.2016թ.	-	-

Այլ կապակցված կողմեր

‘000 դրամ	Տրված փոխառություններ	Առևտրական և այլ դերիտորական պարտքեր	Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	Ստացված փոխառություններ	Տրված կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար
Ծանոթ.	9	11	17	16	
Մնացորդ 31.12.2015թ.	593,347	693,409	-	28,321	-
Ավելացում	78,069	10,505	42,911	124,913	3,336
Նվազեցում	-	(26,036)	(42,911)	(124,234)	(3,336)
Մնացորդ 31.12.2016թ.	671,416	677,878	-	29,000	-

Կապակցված կողմերին տրված անտոկոս փոխառությունները գեղջվել են 12% տոկոսադրույքով:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2016թ. կազմել է 34,941 հազար դրամ և 2016թ.՝ 36,231 հազար դրամ: Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

30. Պայմանականություններ

Բիզնես միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հասուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և պահանջարկի վրա:

Ապահովագրություն

ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Հնկերությունը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ):

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Հնկերության ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատական հայցեր

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթվի դրությամբ Հնկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

31. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2016թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (07.04.2017թ.) ընկած ժամակահատվածում:

32. Ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են հրապարակման համար 2017թ. ապրիլի 7-ին՝ Գլխավոր տնօրեն Պ.Հակոբյանի և գլխավոր հաշվապահ Ս.Փարսյանի կողմից:

Գլխավոր տնօրեն

Պ.Հակոբյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս.Փարսյան

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Տեղեկություններ ընկերության մասին	2
2. Արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը.....	2
3. Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմնի անդամները ...	2
4. Տեղեկություններ դուստր և փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ	5
5. Խոշոր բաժնետերերը	5
6. Աշխատակիցները	6
7. Արտոնագրեր և լիցենզիաները.....	6
8. Բիզնեսի արդյունքների նկարագիրը.....	7
9. Հիմնական միջոցները.....	8
10. Ֆինանսական վերլուծություն.....	10
11. Շահույթի բաշխումը և կանխատեսումը.....	17

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«Արփա-Սևան» բաց բաժնետիրական ընկերությունը հիմնադրվել է 1969թ., որպես «Արփա-Սևան» հատուկ մասնագիտացված շինարարական կազմակերպություն: 1995թ.-ին վերակազմավորվել է ՀՀ էներգետիկայի նախարարության «Արփա-Սևան» ՓԲԸ, իսկ 1998թ.-ին «Արփա-Սևան» ԲԲԸ:

Ընկերությունը գրանցված է պետական ռեգիստրի Արաբկիրի ստորաբաժանման կողմից, գրանցման համարը՝ 264.120.00831, գրանցման ամսաթիվը 16.02.1995թ.:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 51 130 000 ՀՀ դրամ: Ընկերության հիմնական գործունեությունը կապիտալ շինարարության իրականացումն է քաղաքաշինության, էներգետիկական, հիդրոտեխնիկական, կապի և տրանսպորտային ոլորտներում:

19.01.2011թ. «ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ կողմից Ընկերության հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերը ցուցակվել և ընդգրկվել են Բորսայի բաժնետոմսերի երկրորդային (B) ցուցակում, և թույլատրել առևտրին ցուցակված բաժնետոմսերի, հասցեական գործարքների և ռեպո գործարքների հարթակներում:

Սկսած 2011թ.-ից Ընկերությունը հետևում է ՀՀ Կառավարության 30.12.2012թ. N 1769-Ա որոշմամբ հավանության արժանացած Կորպորատիվ կառավարման կանոնագրքի սկզբունքներին:

2. Արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը

Ընկերության աուդիտը իրականացնում է «ԹՄ Աուդիտ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը: «ԹՄ Աուդիտ» ՓԲԸ գտնվելու վայրն ՀՀ, Երևան 0014, Պ. Սևակ 8 հեռ.՝ (374 60) 60 70 80, www.tmaudit.am «ԹՄ Աուդիտ» ՓԲԸ այլ մասնագիտական միություններին չի անդամակցում:

3. Կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է: Կառավարման մյուս մարմիններն են՝ Խորհուրդը, Վերստուգող հանձնաժողովը, Գլխավոր տնօրենը և Վարչությունը:

Ընկերության Խորհրդի քանակական կազմը սահմանված է 8 անդամից:

Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովը կազմված է 3 անդամից:

Ընկերության վարչության կազմը սահմանված է 10 անդամից:

Ընկերության կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ տեղեկությունները ներկայացվում են ներքոհիշյալ աղյուսակներում:

3.1. Խորհուրդ և վարչություն

Աղյուսակ 1

	Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Բնակության (հաշվառման) վայրը	Զբաղեցրած պաշտոնը		Անձին պատկանող Ընկերության բաժնետոմսե րի քանակը
			ընկերութ յունում	փոխկապակցված ընկերությունում	
1.	Դավթյան Ատոմ Ռազմիկի	ք. Երևան, Մամիկոնյանց 24/2	խորհրդի նախագահ	«Նավասարդ շինարար» ՍՊԸ և «Էմի-պլաստ» ՍՊԸ տնօրեն, «Դիլիջանի առողջարան» ԲԲԸ խորհրդի անդամ	155հատ / 0.7578 %
2.	Հակոբյան Պարույր Հակոբի	ք.Երևան, Անտառային փող. 122/7 տուն	խորհրդի անդամ, Գլխ. տնօրեն, Վարչության նախագահ	«Սեղմ գեփյուն» ՍՊԸ և «Զրասահք» ՍՊԸ- տնօրեն, «Արփա-Սևան» ԲՀ - հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ,	124հատ/ 0.6063 %
3.	Նավասարդյան Կարինե Արշավիրի	ք. Երևան, Զ. Սարկավազի 123.36	խորհրդի անդամ	«Դիլիջանի առողջարան» ԲԲԸ խորհրդի անդամ	2673հատ / 13.0696 %
4.	Հակոբյան Արմեն Ռաֆիկի	ք. Երևան, Զ.Սարկավազի 19/ա	խորհրդի անդամ, Գլխ.տնօր. 1- ին տեղ. գլխ. ճարտ., վարչության անդամ	«Բազենք» ՓԲԸ -տնօրեն, խորհրդի անդամ, «Դիլիջանի առողջարան» ԲԲԸ խորհրդի նախագ	505հատ / 2.4692 %
5.	Վարդանյան Զորիկ Հովհաննեսի	ք. Երևան, Նորքի 8-րդ գանգ.29շ 33բն	խորհրդի անդամ, Պլանա- տնտեսագ. բաժնի պետ	«Դիլիջանի առողջարան» ԲԲԸ խորհրդի անդամ «Արփա-Սևան» ԲՀ - հոգաբարձուների խորհրդի անդամ,	34հատ / 0.1662 %
6.	Պետրոսյան Ռաֆայել Կառլենի	ք. Երևան, Ա- Սերոբի 7-29	խորհրդի անդամ, Մարքեթինգի ԲՊ տեղակալ	-	8հատ/ 0,03912%
7.	Աղայան Ռուզան Պավլիկի	ք. Երևան, Ավան, Դուրյան 44-50	խորհրդի անդամ, ճարտարա գետ	-	8հատ/ 0,03912%
8.	Դանիելյան Արթուր Ռոբերտի	ք. Երևան, Վահագնի թղմ. 3տեղ. Արաքս 33	խորհրդի անդամ	-	0
9.	Փարսյան Սեդա Սերբիայի	ք. Երևան, Գր. Արծրունի 92-17	Գլխ. հաշվապահ, վարչության անդամ	«Դիլիջանի առողջարան» ԲԲԸ, «Զրասահք» ՍՊԸ և «Սի-լաբ» ՍՊԸ- ներում գլխ. հաշվապահ	26 հատ / 0.1271 %

10.	Հակոբյան Վահրամ Ջանիկի	ք.Երևան, Նորք 9փ.26տուն	գլխ.տնօրենի տեղակալ ֆինանս գծով, վարչության անդամ	«Բազենք» ՓԲԸ - փոխտնօրեն ֆինանսական գծով, «Զրասահք» ՍՊԸ - փոխտնօրեն	0
11.	Ղազարյան Արտաշես Սոսիկի	ք.Երևան, Սարկավագի 121 բն. 15	Մարքեթինգի բաժնի պետ, վարչության անդամ	-	42հատ / 0.2054 %
12.	Աղեկյան Աշխեն Նորիկի	ք.Երևան, Գուլակյան 80/48	Կադր.բաժնի պետ, վարչության անդամ	«Դիլիջանի առողջարան» ԲԲԸ, վերստուգող հանձնաժ. նախագահ, «Բազենք» ՓԲԸ և «Զրասահք» ՍՊԸ - Կադրերի ԲՊ	14հատ / 0.0685 %
13.	Փառլաքյան Հարություն Կորյունի	ք.Երևան, Այգեստան 9փ.41շ.28բն.	Գլխ. մասնագետ, վարչության անդամ	-	13հատ / 0.0635 %
14.	Այվազյան Գեորգի Արմենակի	ք.Երևան, Գյուլի քեխվյան նրբ. 2շ.56բն.	Գլխ. էներգետիկ, վարչության անդամ	-	0

3.2. Վերստուգող հանձնաժողով

Աղյուսակ 2

	Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Բնակության (հաշվառման) վայրը	Զբաղեցրած պաշտոնը		Անձին պատկանող ընկերության բաժնետոմսերի քանակը
			ընկերությունում	փոխկապակցված ընկերությունում	
1.	Պետրոսյան Գագիկ Նորայրի	ք. Երևան, Մաշտոցի պող. 2 40ա, բն 18	Տեղամասի պետ	-	0
2.	Եղիյան Սպարտակ Սերյոժայի	ք.Երևան, Կոմիտասի 19/8-16	Իրավաբանական բաժնի պետ	-	144հատ / 0.7041 %
3.	Գևորգյան Նարինե Պարույրի	ք. Երևան, Նորագավիթ, 8-րդ կմ., 2-շենք		-	2հատ / 0.0098 %

Տեղեկություններ ընկերության կառավարման մարմնի անդամների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ:

Ընկերության խոշոր բաժնետեր Զ. Հակոբյանի հետ, որպես միևնույն ընտանիքի անդամ, փոխկապակցված անձիք են ընկերության կառավարման մարմնի հետևյալ անդամները՝

- Որդին - ընկերության գլխավոր տնօրեն՝ Պարույր Հակոբյանը

- Եղբայրը - ընկերության գլխ.ճարտ. խորհրդի անդամ՝ Արմեն Հակոբյանը,
- Քրոջ ամուսինը - ընկերության խորհրդի նախագահ՝ Ատոմ Դավթյանը

Վերջին հինգ տարվա ընթացքում ընկերության կառավարման մարմինների անդամների նկատմամբ դատական գործեր չեն հարուցվել, պետական որևէ կառավարման մարմնի կողմից պատասխանատվության չեն ենթարկվել և առնչություն չեն ունեցել որևէ սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացի հետ:

- Շահերի բախում որպես թողարկողի կառավարման մարմնի անդամ թողարկողի նկատմամբ իր պարտականությունների և իր անձնական շահերի միջև բացակայում է:

4. Տեղեկություններ դուստր և փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ

4.1. «Արփա-Սևան» բաց բաժնետիրական ընկերությունը՝

- 15.06.2004թ. հիմնադրել է «Արփա-Սևան նախագիծ» փակ բաժնետիրական դուստր ընկերությունը: Հասցեն՝ 0012. ք. Երևան Վ. Վաղարշյան -20:

«Արփա-Սևան» ԲԲԸ տիրապետում է դուստր ընկերության բաժնային արժեթղթերի 100 տոկոսին:

«Արփա-Սևան» ԲԲԸ և «Արփա-Սևան նախագիծ» ՓԲԸ կառավարման մարմինների անդամները փոխկապակցված անձիք չեն:

«Արփա-Սևան նախագիծ» ՓԲԸ կառավարման մարմինների անդամները և նրանց հետ փոխկապակցված անձինք չեն հանդիսանում «Արփա-Սևան» ԲԲԸ բաժնետերեր:

- 23.08.2010թ. հիմնադրել է «Արփա-Սևան» Բարեգործական Հիմնադրամը: Հասցեն՝ 0012. ք. Երևան Վ. Վաղարշյան -20:

4.2. Ընկերության հետ փոխկապակցված իրավաբանական անձինք են՝

1. «Դիլիջանի առողջարան» ԲԲԸ
2. «Բազենք» ՓԲԸ
3. «Զրասահք» ՍՊԸ
4. «Մեղմ Ձեփյուռ» ՍՊԸ
5. «Էմի Պլաստ» ՍՊԸ
6. «Նավասարդ շինարար» ՍՊԸ
7. «Սի-լաբ» ՍՊԸ

5. Խոշոր բաժնետերերը

Ընկերության խոշոր բաժնետերերն են՝

1. Հակոբյան Հակոբ Ռաֆիկի - տիրապետում է 11 286 հատ բաժնետոմսի, որը կազմում է Ընկերության կանոնադրական կապիտալի 55,183 %-ը:

2. Նավասարդյան Կարինե Արշավիրի - տիրապետում է 2673 հատ բաժնետոմսի, որը կազմում է Ընկերության կանոնադրական կապիտալի 13.0696 % -ը:

Բոլոր բաժնետերերին պատկանող բաժնետոմսերից յուրաքանչյուրը տալիս են ձայնի միևնույն իրավունքը:

6. Աշխատակիցները

Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակի վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են թիվ -3 աղյուսակում:

Աղյուսակ 3

	Տարեթվերը			
	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2016թ.
Աշխատողների միջին տարեկան թվաքանակը, մարդ	469	460	336	380
որից ղեկավարներ	51	49	46	42

7. Արտոնագրեր և լիցենզիաներ

1. ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարություն

ԼԻՑԵՆԶԻԱ 7496

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ
(Բացառությամբ շինարարության թույլտվություն չպահանջվող աշխատանքների)
Տրված է 14.02.2003թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

1.1. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐԴԻՐ N 7496 - 01

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ԲՆԱԿԵԼԻ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ
Տրված է 14.02.2003թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

1.2. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐԴԻՐ N 7496 - 02

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ
Տրված է 14.02.2003թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

1.3. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐԴԻՐ N 7496 - 03

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ՀԻԴՐՈՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ
Տրված է 14.02.2003թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

1.4. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐԴԻՐ N 7496 - 04

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ
Տրված է 14.02.2003թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

1.5. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐԴԻՐ N 7496 - 05

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ԿԱՊԻ
Տրված է 14.02.2003թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

2. ԼԻՑԵՆԶԻԱ 16071

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
/ բացառությամբ շինարարության թույլտվություն չպահանջվող աշխատանքների/
Տրված է 27.02.2015թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

2.1. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐԴԻՐ N 16071 - 02

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ
Տրված է 27.02.2015թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

2.2. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐՂԻՐ N 16071 - 03

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՀԻՂԻՈՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ
Տրված է 27.02.2015թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

2.3. ԼԻՑԵՆԶԻԱՅԻ ՆԵՐՂԻՐ N 16071 - 04

ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ
Տրված է 27.02.2015թ. գործողության ժամկետը -անժամկետ

3.Հայաստանի Հանրապետության Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
ԼԻՑԵՆԶԻԱ

Պայթուցիկ նյութերի, պայթեցման սարքավորումների առևտրի և պայթեցման
աշխատանքների կատարման

ՊՆՊՍԱՊԱ N 32

Տրված է 11.02.2013թ. գործողության ժամկետը - անժամկետ:

8. Բիզնեսի արդյունքների նկարագիրը

Հիմնական գործունեությունը և շուկաները

2016թ. ընկերության կողմից կատարված շինարարական աշխատանքների և մատուցված
ծառայությունների իրացումից հասույթը կազմել է՝ 3 736 264 հազ.դր., որոնցից առավել կարևոր
աշխատանքների և մատուցված ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկությունները
ներկայացված են թիվ -4 աղյուսակում:

Աղյուսակ 4

	Պատվիրատու կազմակերպության և կառույցի անվանումը	հազ. դր.
1	Աշխատանքների կատարումից հասույթ, այդ թվում՝	3 484 279.2
1.1	ՀՀ Գյուղատնտեսության նախարարության Ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի «ԱՍԹՎ ԾԻԳ» ՊՀ. «Արփա-Սևան» ջրատարի թիվ 2 թունելի առանձին հատվածների վերականգնման և վերակառուցման աշխատանքներ	924 801.8
1.2	Ոռոգման համակարգերի բարելավման ծրագիր; «Քաղցրաշենի,Ավշար-Այգևանի, Արմաշի,Արագափի, Ջրաշեն-Ազատի և Զովքի ջրհան կայանների հեռացնող ջրանցքների վերականգնում»	64 346.7
1.3	ՀՀ կառավարության աշխատակազմի գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ԾԻԳ ՊՀ Վայոց Ձորի, Գեղարքունիքի,Արագածոտն մարզերի ջրամատակարարում Վայոց Ձորի մարզի ներտնտեսական ցանցերի վերակառուցում	1 156 548 73 766.2

1.4	ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն «300 տեղով զորանոցի կառուցում»	33 196.0
1.5	«Մեծն Էրիկ» ՍՊԸ «Դիլիջանի ցամքուրդային թունելի միջանկյալ հատվածի կառուցում »	116 701.2
1.6	«Կապավոր» ՍՊԸ «Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահմանի ճանապարհային հատվածի թիվ 2 թունելում քանդման ու մշակման/կառուցման համաթունելային աշխատանքներ »	200 272.2
1.7	«Լիդիան Արմենիա» ՓԲԸ «Գնդկազմի ջրավազանը սնուցող ջրանցքային համակարգի վերականգնման և այլ շինարարական աշխատանքներ »	697 467.4
1.8	«Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ ՀՇԳՑԲ թիվ 1 էներգաբլոկի շրջանառու ջրի համակարգից նստվածքների մաքրման աշխատանքներ	10 927.3
2	ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության Ջրային տնտեսության պետական կոմիտե «Արփա-Սևան» թունելի շահագործում, «Որոտան-Արփա-Սևան» թունելի պահպանման ծառայությունների մատուցում	206 252.4
3	Պաշարների վաճառքից հասույթ	193 696.8
4	Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	47 974.1
5	Այլ եկամուտներ	10 313.9

Ընկերության կողմից կատարված շինարարական աշխատանքները և մատուցած ծառայությունները իրացվում են ներքին շուկայում:

9. Հիմնական միջոցները

31.12.2016թ. դրությամբ ընկերության հիմնական միջոցների արժեքը կազմել է 5 464 018 հազ. դր., կուտակված մաշվածությունը՝ 2 969 048 հազ. դր., հաշվեկշռային արժեքը 2 494 970 հազ. դր.: Հիմնական միջոցների ընդհանուր մաշվածությունը կազմել է 54.3%:

Ըստ առանձին դասերի հիմնական միջոցների արժեքի, հաշվեկշռային արժեքի և կուտակված մաշվածության վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են աղյուսակ - 5 ում:

Դասի անվանումը	Արժեքը	Կուտակված մաշվածություն	Աղյուսակ 5 հազ. դր.	
			Հաշվեկշռ. արժեքը	Մաշվ ածքը %
Շենքեր և կառուցվածքներ	995 585	231 165	764 420	23,2
Մեքենա - սարքավորումներ	2 611 627	1 813 961	797 666	69,5
Տրանսպորտային միջոցներ	1 258 447	835 812	422 635	66,4
Արտադրական և տնտեսական գույք	67 503	49 013	18 490	72,6

Այլ հիմնական միջոցներ	47 407	39 097	8 310	82,5
Հողամասեր	483 449		483 449	
Ընդամենը հիմնական միջոցներ, 31.12.2016թ.	5 464 018	2 969 048	2 494 970	54,3

Նախորդ տարվա համապատասխան ցուցանիշները կազմել են՝

Ընդամենը հիմնական միջոցներ, 31.12.2015թ.	5407329	2 704 941	2 702 388	50,0
Նախորդ տարվա համեմատ աճը	56 689	264 107	-207 418	

Ընկերության հիմնական միջոցների արժեքը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 1.1 %, որը կազմում է 56 689 հազ.դր.:

Հիմնական միջոցների արժեքի աճը հիմնականում տեղի է ունեցել ընկերության կողմից նոր հիմնական միջոցների ձեռք բերման, ինչպես նաև գործող շինարարական մեքենաների և տրանսպորտային միջոցների հիմնանորոգման և արդիականացման արդյունքում:

Վերջին հինգ տարիների ընթացքում Ընկերության կողմից ձեռք բերված հիմնական միջոցների և արդիականացման վրա կատարված ծախսերի վերաբերյալ տվյալները ներկայացվում են աղյուսակ - 6 ում:

Աղյուսակ 6
հազ.դր.

Հիմնական միջոցների դասը	2012թ.	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2016թ.
Մեքենաներ և սարքավորումներ	155 748	364 377	175 211	123 268	37 186.5
Տրանսպորտային միջոցներ	111 254	25 982	23 867	69 589	46 223.0
Այլ հիմնական միջոցներ	83 195	7 035	1 1530	7 261	16 894.8
Ընդամենը	350 197	397 394	210 608	200 118	100 304.3

Ընկերությունը 2017թ. նախատեսում է շարունակել գործող մեքենա-սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների արդիականացման գործընթացը և իրականացնել մոտ 400 000 հազ.դր. նոր՝ էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցների ձեռքբերում:

Ընկերության տրամադրության տակ գտնվող էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցը դա ք. Երևան, Վ.Վաղարշյան – 20 հասցեում գտնվող 1840.1 քառ. մ. տարածքով չորս հարկանի վարչական շենքն է, որի շուկայական արժեքը իր զբաղեցրած հողատարածքի հետ միասին կազմում է 616 498 հազ.դրամ:

Ընկերությանը պատկանող էական մեծություն չկազմող, բայց ընկերության համար կարևոր նշանակություն ունեցող շենքերից, շինություններից և հողատարածքներից են՝

- ք. Երևան, Արտաշիսյան (Ծերեթելի) -106 հասցեում գտնվող 903.2ք.մ. անշարժ գույքը 0.60637 հա հողատարածքով, որը օգտագործվում է ընկերության ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման, վերանորոգման արհեստանոցների, պահեստների համար;

- ք. Երևան, Արտաշիսյան (Ծերեթելի) -105 հասցեում գտնվող 1606.7ք.մ. անշարժ գույքը 1.78845 հա հողատարածքով, որը օգտագործվում է որպես ապրանքանյութական արժեքների պահեստավորման բազա, վերանորոգման արհեստանոց, բետոնի պատրաստման արտադրամաս և այլն;

Բոլոր հիմնական միջոցները սեփականության իրավունքով պատկանում են ընկերությանը:

Սեփականության իրավունքով ընկերությանը պատկանող գույքից՝

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ, որպես վարկային և բանկային երաշխիքների պայմանագրով սահմանված պարտավորությունների կատարման երաշխիք գրավադրված են՝

- ք. Երևան, Վ.Վաղարշյան – 20 հասցեում գտնվող վարչական շենքը;
- ԿԱՍԱԶ ԿԸ 55713-1Կ մակնիշի երկու ավտոկոուսկները:

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ում որպես վարկային և երաշխիքային պայմանագրով սահմանված պարտավորությունների կատարման երաշխիք գրավադրված են՝

- Ընկերության խոշոր բաժնետեր Հ. Հակոբյանին պատկանող 11 286 հատ անվանական բաժնետոմսերը;
- Atlas Copco XAS 137 DD EC BOX մոդելի 4 հատ շարժական կոմպրեսորները;
- Atlas Copco XAS 156 DD մոդելի 2 հատ շարժական կոմպրեսորները;
- Atlas Copco XAS 186 DD C3 EC BOX մոդելի 1 շարժական կոմպրեսորը;
- Atlas Copco QAX 40 մոդելի 6 հատ շարժական գեներատորները;
- HYUNDAI մակնիշի R 290 LC-7A մակնիշի թրթուրավոր էքսկավատորը;
- CAT-428F էքսկավատոր-ամբարձիչը;
- ELKON ELKOMIX 35 մոդելի բետոնի մշակման և արտադրության սարքավորումը;
- MAN TGA 41.480 8x4 BB WW մակնիշի ինքնաթափ ավտոմեքենան:

Գրավադրված հիմնական միջոցների օգտագործման սահմանափակումները կայանում է նրանում, որ առանց գրավառուի համաձայնության ընկերությունը չի կարող այլ տեղ գրավ դնել, վարձակալության հանձնել կամ օտարել այդ հիմնական միջոցները:

10. Ֆինանսական վերլուծություն

10.1. Ֆինանսական վիճակի և դրա փոփոխության վերլուծություն

Ֆինանսական վիճակի և դրա փոփոխության վերլուծությունը իրականացնելու համար ընկերության հաշվեկշիռը ներկայացվում է ներքոհիշյալ տեսքով՝

Աղյուսակ 7

Ցուցանիշների անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին		Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին		Աճը	Աճի տեմպը
	հազ.դր.	%	հազ.դր.	%	հազ.դր.	%
1.Ակտիվներ	4 821 935	100,0	5 390 986	100,0	-569 051	89,4
1.1. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ	3 231 733	67,0	3 361 735	62,4	-130 002	96,1
1.2.Ընթացիկ ակտիվներ	1 590 202	33,0	2 029 251	37,6	-439 049	78,4
1.2.1. Պաշարներ	431 957	9,0	834 608	15,5	-402 651	51,8

1.2.2. Դեբիտորական պարտքեր	947 516	19,7	1 025 372	19,0	-77 856	92,4
1.2.3. Դրամական միջոցներ	210 729	4,4	169 271	3,1	41 458	124,5
2. Պասիվներ	4 821 935	100,0	5 390 986	100,0	-569 051	89,4
<u>2.1. Սեփական կապիտալ</u>	<u>3 955 895</u>	<u>82,0</u>	<u>3 881 375</u>	<u>72,0</u>	<u>74 520</u>	<u>101,9</u>
<u>2.2. Փոխառու կապիտալ</u>	<u>866 040</u>	<u>18,0</u>	<u>1 509 611</u>	<u>28,0</u>	<u>-643 571</u>	<u>57,4</u>
2.2.1. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	125 278	2,6	120 318	2,2	4 960	104,1
2.2.2. Ընթացիկ ֆինանսական պարտավորություններ	131 114	2,7	493 132	9,1	-362 018	26,6
2.2.3. Կրեդիտորական պարտք	609 648	12,6	896 161	16,6	-286 513	68,0

Ինչպես երևում է վերը ներկայացված աղյուսակից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նախորդ տարվա համեմատ, Ընկերության հաշվեկշռի կառուցվածքը և դինամիկան բնութագրող ցուցանիշներում տեղի են ունեցել զգալի փոփոխություններ, մասնավորապես՝

Ընկերության ակտիվները նախորդ տարվա համեմատ նվազել են 569 051 հազ.դր., կամ 10.6 %, և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել են 4 821 935 հազ.դր.:

Նշված փոփոխությունը 22 % պայմանավորված է ոչ ընթացիկ ակտիվների նվազմամբ և 77.2 % - ընթացիկ ակտիվների նվազմամբ:

Ոչ ընթացիկ ակտիվները նախորդ տարվա համեմատ նվազել են 130 002 հազ.դր. կամ 3.9 %, որը պայմանավորված է հիմնական միջոցների տարեկան մաշվածության արդյունքում հաշվեկշռային արժեքի 207 418 հազ.դր. նվազմամբ և տրված փոխառությունների գումարի 78 069 հազ.դր. աճով:

Ընթացիկ ակտիվները նախորդ տարվա համեմատ նվազել են 439 049 հազ.դր., կամ 21.6 %, որը հիմնականում պայմանավորված է պաշարների և ծառայությունների համար տրված կանխավճարների արժեքի նախորդ տարվա համեմատ՝ 449 702 հազ.դր., կամ 89.9%, ինչպես նաև առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի՝ 73 427 հազ.դր., կամ 8.4% նվազումով:

Դրամական միջոցները նախորդ տարվա համեմատ աճել են 41 458 հազ.դր., կամ 24.5%:

Էական փոփոխություններ են տեղի ունեցել նաև պասիվների՝ ինչպես կառուցվածքում, այնպես էլ դրանց դինամիկան բնութագրող ցուցանիշներում:

Սեփական կապիտալի տեսակարար կշիռը նախորդ տարվա 72%-ից աճել է 10% և կազմել 82 %, իսկ պարտավորությունների տեսակարար կշիռը 28% -ից նվազել է և կազմել 18%: Ընկերության սեփական կապիտալի ոչ էական փոփոխության պայմաններում, որը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 74 520 հազ.դր. կամ 1.9 %, էական փոփոխություններ են տեղի ունեցել Ընկերության պարտավորությունների կառուցվածքում:

Պարտավորությունները նախորդ տարվա համեմատ նվազել են 643 571 հազ.դր., կամ 42.6 %, և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել են 866 040 հազ.դր., այդ թվում՝

- Ընթացիկ ֆինանսական պարտավորությունները նախորդ տարվա վերջի համեմատ նվազել են 362 018 հազ.դր., կամ 73.4%:
- Կրեդիտորական պարտավորությունները նախորդ տարվա վերջի համեմատ, նվազել են 286 513 հազ.դր., կամ 32%, :

10.2. Ֆինանսական կայունության վերլուծություն

Ֆինանսական կայունության վերլուծությունը կատարվում է հետևյալ ցուցանիշների միջոցով՝

10.2.1. Ֆինանսական անկախության գործակից:

$$Q_1 = 3\,955\,895 / 4\,821\,935 = 0.82$$

Այս ցուցանիշի ցանկալի փոքրագույն մակարդակը կազմում է 0.5:

Ցուցանիշի 0.82 արժեքը ցույց է տալիս, որ ընկերությունն իր գործունեությունը հիմնականում ֆինանսավորում է սեփական կապիտալի հաշվին:

10.2.2. Պարտավորությունների և սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակից:

$$Q_2 = 866\,040 / 3\,955\,895 = 0.22$$

Ցուցանիշի 0.22 արժեքը ցույց է տալիս, որ ընկերության պարտավորությունները սեփական կապիտալի միավորի հաշվով գտնվում են ցածր մակարդակում և որ ընկերությունը քիչ է օգտվում փոխառու կապիտալից:

10.2.3. Ինքնավարության գործակից:

$$Q_3 = 4\,081\,173 / 4\,821\,935 = 0.85$$

Ինքնավարության գործակցի 0.85 արժեքը ցույց է տալիս, որ ընկերության միջոցների հիմնական մասը ձևավորվել է երկարաժամկետ հիմունքներով ներգրավված աղբյուրների, հիմնականում՝ սեփական կապիտալի հաշվին:

10.2.4. Գործող կապիտալ:

$$Q_4 = 1\,590\,202 - 740\,762 = 849\,440 \text{ հազ.դր.}$$

Գործող կապիտալի արժեքը ցույց է տալիս, որ ընթացիկ ակտիվները ապահովված են սեփական կապիտալով:

10.2.5. Ընթացիկ ակտիվների՝ գործող կապիտալով ապահովվածության գործակից:

$$Q_5 = 849\,440 / 1\,590\,202 = 0.53$$

Այս ցուցանիշի նորմատիվային փոքրագույն արժեքը կազմում է 0.1:

10.2.6. Պաշարների՝ գործող կապիտալով ապահովվածության գործակից:

$$Q_6 = 849\,440 / 381\,386 = 2.23$$

Այս ցուցանիշի նորմատիվային փոքրագույն արժեքը կազմում է 0.5:

10.2.7. Սեփական կապիտալի մանրայնության գործակից:

$$Q_7 = 849\,440 / 3\,955\,895 = 0.21$$

Այս ցուցանիշի նորմատիվային փոքրագույն արժեքը կազմում է 0.5:

Ցուցանիշի 0.21 արժեքը ցույց է տալիս, որ ընկերության սեփական կապիտալի հաշվին ձևավորված միջոցները ամբողջությամբ չեն օգտագործվում:

10.2.8. Գույքի ռեալ արժեքի գործակից:

$$Q_8 = 2\,876\,356 / 4\,821\,935 = 0.6$$

Այս ցուցանիշի 0.6 արժեքը (ընդունելի փոքրագույն արժեքը 0.5) ցույց է տալիս, որ ընկերության արտադրական պոտենցիալը գտնվում է բավարար վիճակում:

10.3. Հաշվեկշռի իրացվելիության վերլուծություն

Իրացվելիությունը բնութագրող ցուցանիշներն են՝

10.3.1. Ընթացիկ իրացվելիության գործակից

$$Q_9 = 1\,590\,202 / 740\,762 = 2.15$$

Այս ցուցանիշի սահմանային նվազագույն արժեքը 2 է:

Ընթացիկ իրացվելիության գործակցի արժեքը՝ 2.15 ցույց է տալիս, որ ընկերության ընթացիկ պարտավորությունները ամբողջությամբ ապահովված են ընթացիկ ակտիվներով:

10.3.2. Արագ իրացվելիության գործակից:

$$Q_{10} = 1\,208\,816 / 740\,762 = 1.63$$

Այս ցուցանիշի սահմանային փոքրագույն արժեքը 1 է:

Ընթացիկ իրացվելիության գործակցի արժեքը և ցույց է տալիս, որ ընկերության ընթացիկ պարտավորությունները ապահովված են առավել իրացվելի ակտիվներով:

10.3.3. Բացարձակ իրացվելիության գործակից:

$$Q_{11} = 210\,729 / 740\,762 = 0.28$$

Այս գործակցի ցանկալի արժեքը ընկած է (0.2; 0.5) թվերի սահմաններում:

10.4. Ֆինանսական արդյունքների վերլուծություն

Ընկերության ֆինանսական արդյունքների և դրանց փոփոխության վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8

	Ցուցանիշների անվանումը	2016թ.		2015թ.	
		հազ.դր	%	հազ.դր	%
1	Հասույթ	3 736 264	100	2 965 544	100
2	Վաճառքի ինքնարժեք	-3 306 281	88,5	-2 623 510	88,5
3	Համախառն շահույթ	429 983	11,5	342 034	11,5
4	Իրացման ծախսեր	-90	0,0	-160	0,0
5	Վարչական ծախսեր	-186 999	-5,0	-209 359	-7,1
6	Այլ եկամուտներ (ծախսեր)	-19 876	-0,5	-59 940	-2,0
7	Գործառնական գործունեությունից շահույթ	223 018	6,0	72 575	2,4
8	Ֆինանսական եկամուտներ	75 746	2,0	84 665	2,9
9	Ֆինանսական ծախսեր	-51 029	-1,4	-81 064	-2,7
10	Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	824	0,0	2 235	0,1
11	Շահույթը մինչև հարկումը	248 559	6,7	78 411	2,6
12	Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	-52 685	-1,4	-27 737	-0,9
13	Շահույթը հարկումից հետո	195 874	5,2	50 674	1,7
14	Ընդամենը համապարփակ եկամուտ	195 874	5,2	50 674	1,7
15	-որից մայր կազմակերպության սեփականատերերին	195 874	5,2	50 674	1,7
	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ				
16	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	9,58		2,48	
17	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	9,58		2,48	

Ինչպես երևում է վերը ներկայացված աղյուսակից, կատարած աշխատանքների, մատուցած ծառայությունների իրացումից հասույթը նախորդ տարվա 2 965 544 հազ.դր. համեմատ աճել է 770 720 հազ.դր.-ով, /կամ 26%/ և կազմել՝ 3 736 264 հազ.դր.:

Համախառն շահույթը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 87 949 հազ.դր. և կազմել՝ 429 983 հազ.դր.:

Վարչական ծախսերը նախորդ տարվա համեմատ նվազել են 22 360 հազ.դր. կամ 10.7% և կազմել՝ 186 999 հազ.դր., այլ ծախսերը նվազել են 40 064 հազ.դր. կամ 66.8% :

Ֆինանսական և արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտները նախորդ տարվա համեմատ աճել են 19 705 հազ.դր. և կազմել՝ 25 541 հազ.դր.:

Արդյունքում շահույթը մինչև հարկումը կազմել է 248 559 հազ.դր.

Շահութահարկի գծով ծախսը 52 685 հազ.դր.

Զուտ շահույթը հարկումից հետո կազմել է 195 50 674 հազ.դր.

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը՝ 9580 դրամ:

10.5. Գործարար ակտիվության և կառավարման արդյունավետության վերլուծություն

Գործարար ակտիվության և կառավարման արդյունավետության վերլուծությունը թույլ է տալիս գնահատել, թե որքանով է ընկերությունը արդյունավետ օգտագործում իր միջոցները:

Վերլուծության այս փուլում առանձնացվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

1. Շրջանառելիության ցուցանիշներ
2. Շահութաբերության ցուցանիշներ

10.6. Ակտիվների շրջանառելիության վերլուծություն

Շրջանառելիության գործակիցների արժեքները և դրանց փոփոխության վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են աղյուսակ 9-ում:

Աղյուսակ 9

	Ցուցանիշների անվանումը	Շրջանառելիության գործակիցների			
			Արժեքները		Փոփոխության տեմպը, %
			2016թ.	2015թ.	
1	Ակտիվների շրջանառելիության գործակից	Գ ₁₂	0,73	0,57	128,1
2	Սեփական կապիտալի շրջանառ. գործակից	Գ ₁₃	0,95	0,76	125,0
3	Արտադրության միջոցների շրջանառելիության գործակից	Գ ₁₄	1,26	0,84	150,0
4	Հիմնական միջոցների շրջանառելիության կամ ֆոնդահատույցի գործակից	Գ ₁₅	1,44	1,02	141,2
5	Ընթացիկ ակտիվների շրջանառելիության գործակից	Գ ₁₆	2,06	1,62	127,2
5.1	Ընթացիկ ակտիվների շրջապտույտի տևողությունը օրերով	Գ ₁₇	175	222	
6	Գործող կապիտալի շրջանառելիության գործակից	Գ ₁₈	5,02	3,34	150,3
6.1	Գործող կապիտալի շրջապտույտի տևողությունը օրերով	Գ ₁₉	72	108	
7	Պատրաստի արտադրանքի շրջանառելիության գործակից	Գ ₂₀			
8	Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից:	Գ ₂₁	2,96	2,75	107,6

8.1	Դերիտորական պարտքերի շրջապտույտի միջին ժամկետը՝	Q ₂₂	122	131	
9	Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	Q ₂₃	5	4,3	115,6
9.1	Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի միջին ժամկետը, օր	Q ₂₄	73	84	
10	Պաշարների շրջանառելիության գործակից,	Q ₂₅	10	5	209

Ինչպես երևում է աղյուսակից ընկերության ակտիվների շրջանառելիության վիճակը բնութագրող ցուցանիշները նախորդ տարվա համեմատ զգալիորեն բարելավվել են, որը հիմնականում պայմանավորված է հաշվետու տարում հասույթի ծավալի 26 % աճով:

10.7. Հահութաբերության վերլուծություն

Կապիտալի հահութաբերությունը բնութագրող հիմնական ցուցանիշների արժեքները և դրանց փոփոխության վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են աղյուսակ 10-ում:

Աղյուսակ 10

Հահութաբերության գործակիցների՝					
	Ցուցանիշների անվանումը		Արժեքները		Աճի տեմպը, %
			2016թ.	2015թ.	
1	Ակտիվների հահութաբերության գործակից	Q ₂₆	0,0384	0,0098	391,8
2	Սեփական կապիտալի հահութաբերության գործակից	Q ₂₇	0,0500	0,0130	384,6
3	Իրացման հահութաբերության գործակից	Q ₂₈	0,0524	0,0171	306,7
4	Ընթացիկ ակտիվների հահութաբերության գործակից	Q ₂₉	0,1232	0,0250	493,4

Կապիտալի հահութաբերության մակարդակը բնութագրող գործակիցների մեծությունը նախորդ տարվա համեմատ անհամեմատ բարելավվել են , որը հիմնականում պայմանավորված է հասույթի ծավալի աճով:

Աղյուսակ 11

հազ.դրամ

Ցուցանիշների անվանումը	Տարեթվերը				
	2011թ.	2012թ.	2013թ.	2014թ.	2015թ.
Զուտ շահույթը	565 720	23 213	671 633	161 696	50 674
Շահութաբաժինների վճարմանն ուղղվող գումարը	140 000	51 130	102 260	105 000	80 000*
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ,	27. 66	1.14	32. 84	7.91	2.48

* 2015թ. Հախաբաժինների վճարման համար բացի տվյալ տարվա 50 674 հազ.դր. զուտ Հախույթից օգտագործվել է նաև 29 326 հազ.դր. Ընկերության չբաշխված Հախույթից:

Նախատեսվում է 2016թ շահութաբաժինների վճարման համար օգտագործել 105 000 հազ.դր.:

Պարույր Հակոբյան

Կատարող Ջորիկ Վարդանյան
հեռ./012/ 21 11 11 (138)

«Արփա-Սևան» ԲԲԸ
Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

1. Ֆինանսական արդյունքների մասին ամփոփ հաշվետվություն

Ցուցանիշի անվանումը	2016թ.
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	3 736 264
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	-3 306 281
Համախառն շահույթ	429 983
Իրացման ծախսեր	-90
Վարչական ծախսեր	-186 999
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	242 894
Գործառնական այլ եկամուտներ	77 699
Գործառնական այլ ծախսեր	-97 575
Գործառնական շահույթ (վնաս)	223 018
Ֆինանսական եկամուտներ	75 746
Ֆինանսական ծախսեր	-51 029
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ (վնաս)	-
Ընդհատվող գործառնությանը վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	-
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	824
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	-
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	-
Արտասովոր դեպքերից շահույթ (վնաս)	-
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	248 559
Շահույթը մինչև հարկումը	248 559
Շահութահարկի գծով ծախս (փոփոխադրում)	-52 685
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	195 874

2. Ամփոփ հաշվապահական հաշվեկշիռ

Ցուցանիշի անվանումը	2016թ.
Հիմնական միջոցներ	2 494 970
Անավարտ հիմնական միջոցներ	-
Փոխառություններ	732 916
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների համար	-
Շահութահարկի նվազագույն գումար	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	3 847

Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	3 231 733
Պաշարներ	381 386
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայությունների համար	50 571
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	798 338
Շահութահարկի կանխավճար	844
Կանխավճարներ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	4 478
Փոխառություններ	60 137
Դրամական միջոցներ	210 729
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	83 719
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	1 590 202
Ընդամենը ակտիվներ	4 821 935
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	
Կանոնադրական կապիտալ	51 130
Զբաղիված շահույթ	3 844 185
Պահուստային կապիտալ	60 580
Ընդամենը սեփական կապիտալ	3 955 895
Վարկեր, երկարաժամկետ	52 470
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	72 808
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	125 278
Վարկեր	102 114
Փոխառություններ	29 000
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18 387
Կանխավճարներ ծառայությունների համար	309 377
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	21 974
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով պարտավորություններ	17 323
Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություններ	93 923
Շահաբաժնի գծով պարտավորություն	128 999
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	1
Այլ պարտավորություններ	19 664
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	740 762
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	4 821 935

3. Դրամական միջոցների հոսքերի մասին ամփոփ տվյալներ

Ցուցանիշի անվանումը	2016թ.
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	167 671

Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	624 475
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-115 289
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-466 128
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	210 729

4. Ամփոփ ֆինանսական գործակիցներ

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	9,58
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)	0,05
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)	0,04
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	0,05
Կապիտալի համարժեքության գործակից	0,82
Ֆինանսական կախվածության գործակից	0,22
Բազարձակ իրազվելիության գործակից	0,28
Ընթացիկ իրազվելիության գործակից	1,43
Ընդհանուր իրազվելիության գործակից	2,15
Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	2,96
Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	123,27
Պաշարների շրջանառելիության գործակից	9,24
Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով	39,51
Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	94,87
Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	3,85

Գլխավոր տնօրեն

[Handwritten signature]

Պարույր Հակոբյան

Կատարող Զորիկ Վարդանյան

հ եռ./012/ 21 11 11 (138)